

KOHILA

Kohila valla ajaleht

11. juuni 2026 | Nr 6 (377)

Vasakult: Arvo Soosalu, Tiina Keps, Mihkel Juhkam, Tarmo Sults, Riina Lehtsalu, Kerli Toomi, Tarvo Mett, Kadri Rüttnann Fotod: Merle Beljäev

Tiina Keps: kõik selle loo tegelased elavad meie keskel

1. juunil jõudis Hageri rahvamajas publiku ette Harrastusteatri H.H.H uuslavastus „Armastuse aastapäev“, mille autor ja lavastaja on **Tiina Keps**. Lavastusele annab erilise väärtuse asjaolu, et laval astuvad üles oma kogukonna inimesed. Näitlejad olid oma rollides veenvad ja ehedad, tuues publiku ette tegelased, kelles võis märgata nii iseennast, oma lähedasi kui ka tuttavaid kogukonnast. Pärast etendust rääkis Tiina lavastuse sünnist, tegelastest ning sellest, kuidas harrastusteatri uued näidendid sünnivad.

Tiina tunnustab, et kirjutab näidendeid suuresti praktilisest vajadusest. „Harrastusteatrile on raske, kui mitte võimatu, sobivaid näidendeid leida. Ise kirjutades saan arvestada trupiliikmete eripärade ja tean, kellele saab anda pikemaid tekste ja kellele mitte,“ selgitab ta.

Lood ei sünni aga tellimise peale. Need kogunevad tasapisi mõtetest, tähelepanekutest ja tunnetest. „Ootan ja mõtlen, mis mind parasjagu huvitab või häirib. Kui aeg hakkab otsa saama ja sügis läheneb, istun ühel hetkel laua taha ja hakkkan peale,“ avab Tiina.

Lavastuse „Armastuse aastapäev“ puhul põimuvad autori enda kogemused paljude teiste inimeste lugudega. „Päris kindlasti on see lugu segu minu enda kogemustest ja ka paljudest teistelt kuuludud juhtumitest,“ ütleb Tiina.

Ka tegelased ei ole kauged või väljamõeldud tüübid, vaid inimesed, keda kohtame oma igapäevaelus. „Selle loo tegelased on vast tuttavad meile kõigile. Oleme mõnega neist kindlasti elus kokku puutunud. Nad kõik on meie hulgas iga päev ja mõned neist oleme me ise,“ selgitab naine.

Kas mõnes tegelases peitub ka autor ise? „Jah, ka mina olen üks neist tegelastest, aga ma ei ütle, kes,“ vastab Keps naerdes.

Kirjutamisel valmistavad talle kõige enam peamurdmist väiksemad rollid. „Kõige raskem on episoodiliste tegelastega, kellel on vähe teksti ja kes loo seisukohast suurt kaalu ei oma. Püüan neile kirjutada veidi naljakamat teksti, et ka neid rolle oleks tore mängida,“ räägib ta.

Proovide käigus muutuvad tegelased sageli veelgi elavamaks. Kuigi autoril on kirjutades oma nägemus olemas, sünnivad paljud huvitavad lahendused koostöö näitlejatega.

„Üks võimalus on mängida nii, nagu ma kirjutades ette kujutasin, aga olen aastatega õppinud, et näitlejad võivad pakkuda hoopis põnevamaid variante välja. Teinekord ka kogemata – ja kõike tasub katsetada,“ räägib Tiina.

Lavastusel on ka sõnum, mida autor teadlikult vaatajale ette ei ütle. „Jah, see on olemas. Aga see võib olla igal inimesel erinev, sõltudes sellest, millises tegelases ennast ära tuntakse,“ leiab naine.

Esietenduse publik jättis lavastajale hea mulje. „Esimese hooga tundus, et publik oli väga vaikne, aga loo edenedes oli kuulda ka reaktsioone ja see teeb alati mängimise julgemaks. Igatahes jäi mulje, et oldi looga kaasas kogu tüki jooksul. Ja alati on väga tore, kui aplaus annab aimu, et ikka meeldis!“ rõõmustab Tiina.

Mis saab edasi? Sellele küsimusele Tiina Keps veel vastust ei tea. „Seda, millest tuleb järgmise hooaja näidend, ei oska ma küll öelda. Ilus pikk suvi on ees ja hakkkan jälle ootama ja tunnetama. Loodan, et sügiseks on mingid mõtted võtnud kindlama suuna, kui on aeg laua taha istuda ja kirjutama hakata,“ lisab ta lõpetuseks.

Merle Beljäev

Käruralli tõi kokku rõõmsad liikujad ja hulgaliselt kaasaelajaid

Mai viimasel nädalavahetusel täitus Kohila lipuväljaku ümbrus rõõmsate inimeste, vahvate kärude ja hea tujuga. Päikeseline ilm meelitas kohale rohkelt osalejaid ning kaasaelajaid, kes kõik olid tulnud meeleolukale liikumisüritusele Käruralli.

Juba enne starti võis näha väga erinevaid kärusid – väiksemaid ja suuremaid, lihtsamaid ning fantaasiarikkaid omaloomingulisi lahendusi. Nii mõnigi osaleja oli oma kärü kaunistanud või sellele erilise ilme andnud just rallipäevaks.

Käruralli avasid Gaudeo tantsulapsed, kelle etteasted löid lipuväljakule mõnusa atmosfääri. Head sportlikku eeskujut näitas Annabel Vinnal ja pealtvaatajad said teada nii mõndagi uut tantsuspordi kohta. Enne teele asumist tehti ühiselt energiline soojendus, mis andis kõigile hea hoo sisse. Seejärel suundusid osalejad rajale, et nautida liikumist, värsket õhku ja mõnusat seltskonda.

Käruralli eesmärk ei ole võistlemine, vaid liikumisrõõmu pakkumine ning selle eesmärgi täitsid osalejad suurepäraselt. Rajal liikusid koos pered, sõpruskonnad ja lihtsalt aktiivset eluviisi hindavad inimesed. Ligi 6 km rada kulges Kohila lipuväljakult Hageri rahvamaja parki.

Tänavune Käruralli rõõmustas osalejaid eriti ka suurepärase ilmaga. Päikesepaiste saatis liikujaid kogu ürituse vältel ning löi mõnusa suvise meeleolu. Raja ääres jagus ergutajaid ja kaasaelajaid ning finišisse jõudsid kõik osalejad naeratusena.

Pärast raja läbimist jätkus õhtu lõbusate tegevustega – sai süüa pannkooke, hüpata batuudil, lasta vibu ja katsuda jõudu poksimasinaga. Üles oli seatud temaatiline fotonurk. Jagati välja mitmeid eriauhindu ning toimus ka õnneloos. Sinna olid oma panuse andnud paljud kohalikud ettevõtjad ja Käruralli toetajad. Hea tuju, sõbralik õhkkond ja aktiivne liikumine muutsid päeva meeldejäädavaks kõigile kohalolijatele.

Käruralli toimus juba neljandat korda. Korraldajad rõõmustavad, et ettevõtmine on leidnud nii palju toetajaid ja osalejaid ning tänavad südamest kõiki, kes aitasid kaasa ürituse õnnestumisele. Aitäh teile Kohila Ehitus- ja Aianduspoold/Midzone OÜ, Kohila Veski Baar, Jäämari, Krutski batuudid, Kohila Kiisu Pizza, LoodusSpa, Janu Bottle, Heveren, Rikets Aiand, Katusetööd OÜ, Vinnal Auto OÜ, Kaire Puhkan, Kohila Jumping, MTÜ Gaudeo, Nordic Milk, Kohila Selvepesula. Ettevõtmist toetas ka Kohila vallavalitsus.

Aitäh kõigile, kes selle päeva eriliseks muutsid! Kohtumise järgmistel kogukonnaüritustel!

Käruralli korraldusmeeskond

UUS TÖÖTAJA

Alates 1. juunist töötab Kohila Vallavalitsuses ehitusnõunikuna Tarvo Nõlvak

Tarvo vastutusalas on valla kinnisvara haldamisega seotud küsimused. Tema ülesannete hulka kuulub vallale kuuluva kinnisvara korrashoiu ja haldamise korraldamine ning kinnisvaraobjektidega seotud tegevuste koordineerimine, sealhulgas ehitus- ja remonttööde korraldamine, arendusprojektide planeerimine ning ehitusalaste hangete ettevalmistamine.

Samuti nõustab ta valla hallatavaid asutusi ehitusküsimustes ning seisab hea selle eest, et valla hooned ja rajatised oleksid heaperemehelikult hoitud ja arendatud.

Kontakt:

Tarvo Nõlvak
tarvo.nolvak@kohila.ee
5859 8868

Mis teeb Raplamaast Raplamaa? Mille üle oleme uhked ja mida võiks paremini teha?

Raplamaa Omavalitsuste Liit viib läbi maakonna rahulolu- ja uuelanike küsitluse. Kogutud andmed on oluliseks sisendiks maakonna mainekujundusse ja arengusse.

Küsitlus on avatud 12. juunini.

KAS RAPLAMAAL ON HEA ELADA?

Muidugi on!

Vasta Raplamaa rahuloluküsitlusele ning aita muuta hea veel paremaks

Küsitluse viib läbi Raplamaa Omavalitsuste Liit

Kohila valla ajaleht
Toimetus:
Merle Beljæev, tel 5342 3483
e-post: merle.beljaev@kohila.ee

Keeletoimetaja:
Hanna Mari Villsaar,
e-post: h.m.villsaar@gmail.com

Väljaandja: Kohila vallavalitsus, Vabaduse 1, Kohila 79804,
tel 489 4760, e-post: vallavalitsus@kohila.ee

Küljendus:
MK Meedia OÜ,
e-post: info@mkmeedia.ee

Trükk: Printall
Tiraaž: 3750

Järgmine ajaleht ilmub
9. juulil 2026.

KOHILA VALLAVOLIKOGU 27. MAI 2026 ISTUNGI KOKKUVÕTE

Vallavanem Margus Miller andis ülevaate vallas käimasolevatest olulisematest tegevustest. Kohila valla elanike arv on jätkuvalt kasvutrendis ning mai alguse seisuga elab vallas 7936 inimest.

Ülevaates käsitleti korraldatud jäätmeveo uut hankelepingut ja jäätmehoolduseeskirja uuendamist, jäätmeveo hinnamuudatusi ning nende mõju elanikele. Samuti anti ülevaade Hageri muuseumi rekonstrueerimisel ilmnunud täiendavatest ehitustöödest ning valla 2025. aasta majandusaasta aruande valmimisest.

Majandusaasta aruanne kinnitati

Volikogu kinnitas ühehäälselt Kohila valla 2025. aasta majandusaasta aruande. Valla tegevustulud kasvasid võrreldes eelneva aastaga ning aruandeaasta kahjum vähenes ligi 380 000 euro võrra. Suurimad investeringud olid Kohila perepargi rekonstrueerimine, kogukonnakeskuse uuendamine ja Angerja linnuse konserveerimine.

Uus lemmikloomade pidamise eeskiri

Volikogu võttis vastu uue lemmikloomade pidamise eeskirja, mis tuleneb seadusemuudatustest. Eeskiri hõlmab nüüd kõiki lemmikloomi ning täpsustab omanike kohustusi, loomade avalikus kohas pidamise nõudeid, registreerimise kandmist ja loomade matmise korda.

Jäätmekäitluse hinnatõus vajab täiendavat arutelu

Vallavalitsuse ülevaates käsitleti jäätmekäitlusteenuse hinnamuudatusi. Volikogu liikmed väljendasid muret hinnatõusu mõju pärast elanikele ning rõhutasid vajadust jätkata jäätmete liigiti kogumise soodustamist. Teemat arutatakse volikogu edasi.

Arengukava uuendamine jätkub

Tutvustati Kohila valla arengukava 2023–2035 täitmist. Elanikud ja volikogu liikmed saavad jätkuvalt osaleda arengukava

teemagruppides ning sügisel jätkuvad arutelud komisjonides.

Künka IV liivakarjääri petitsioon lükati tagasi

Volikogu otsustas rahvaalgatuse „Petitsioon Künka IV liivakarjääri kavandamise peatamiseks Mälivere külas“ tagasi lükata. Arutelu käigus tõstatati küsimusi menetluse käigus volikogule esitatud teabe piisavuse ja korrektsuse kohta.

Revisjonikomisjon tutvustas tööplaani

Istungi lõpus anti ülevaade revisjonikomisjoni tööplaani ning kavandatavatest kontrollitegevustest.

Volikogu istungite protokollid on kättesaadavad Kohila valla kodulehel ning salvestused järelvaadatavad Youtube'i kanalil Kapa Kaamera.

Kohila vallavalitsus kuulutab välja Konksu detailplaneeringu avaliku väljapaneku

Planeeringuala asub Tallinn–Rapla–Türi maantee idaküljel, hõlmates ligikaudu 4,6 hektari suurust ala. Ala piirneb lõunas Mesika elamukvartaliga, idas Tallinn–Rapla raudteega, põhjas Mägri ja Rebasemäe maadega ning läänes maanteega.

Detailplaneering näeb ette kuni 16 krundi moodustamise. Elamumaa kruntide suurus on valdavalt 1500–3000 m², võimaldades ühepere-, kaksik- või ridaelamuid. Ehitusõigus lubab kuni kahekorruselisi hooneid. Liikluslahendus põhineb sisetänaval, mis ringistatakse Mesika tänavaga, tagades ühendused riigitee ja tulevase Rail Balticu taristuga.

Planeering arvestab Rail Balticu rohesilla mõjupiirkonnast tulenevate pii-

rangutega. Ala idaserva on kavandatud ligikaudu 6707 m² suurune üldkasutatav roheala ning täiendavad haljasalad, mis tagavad ulukite takistusteta liikumise. Nendel aladel on keelatud rajada piirdeid ja tehiserajatisi. Üldkasutatavad maaüksused võõrandatakse tasuta Kohila vallale.

Vallavalitsus otsustas jätta algatamata keskkonnamõju strateegilise hindamise, lähtudes eelhinnangust ning Keskkonnaameti, Terviseameti ja Transpordiameti seisukohtadest. Hinnangul ei kaasne planeeringuga olulist negatiivset keskkonnamõju.

Konksu detailplaneeringu avalik väljapanek toimub ajavahemikul **25.06.2026 – 08.07.2026**. Planeeringumaterjali-

dega on võimalik tutvuda tööaegadel Kohila vallamajas (Vabaduse tn 1) ning digitaalselt Kohila valla veebilehel. Detailplaneeringu põhilahenduse avaliku väljapaneku tulemuste avalik arutelu korraldatakse vajadusel, vastavalt planeerimisseaduses sätestatud alustel.

Küsimused, ettepanekud või vastuväited esitada kirjalikult Kohila vallavalitsusele hiljemalt **08.07.2026** postiaadressil Vabaduse tn 1, Kohila alev 79804, Kohila vald või e-posti aadressile vallavalitsus@kohila.ee märksõnaga „Konksu detailplaneering“.

Peeter Pallav
planeeringute juhtivspetsialist

Projekteerimistingimuste avatud menetlused

Kohila Vallavalitsus korraldab seitse projekteerimistingimuste andmise avatud menetlust. Projekteerimistingimuste eelnõudega on võimalik tutvuda ajavahemikus **11.06.2026** kuni **24.06.2026**. Arvamused, ettepanekud ja vastuväited palume esitada samas ajavahemikus kirjalikult e-posti aadressile vallavalitsus@kohila.ee. Avalikustamise perioodil laekunud ettepanekutega peab omavalitsus projekteerimistingimuste andmisel arvestama või põhjendama arvesse mitte võtmist. Kui avalikustamise käigus laekub ettepanekuid, mida arvestada pole võimalik, korraldatakse vajadusel haldusmenetluse seaduse alusel vallavalitsuse avalik istung ja avaliku väljapaneku tulemuste arutelu ettepanekute ärakuulamiseks. Projekteerimistingimuste eelnõude ja lisadega on võimalik tutvuda Kohila valla veebilehel www.kohila.ee. Küsimuste korral palume ühendust võtta vallaarhitekt Sille Rõõmusega telefonil +372 5553 1769 või e-posti aadressil sille.roomus@kohila.ee.

Aespa alevik, Ikaruse tee 16

Aespa alevikus Ikaruse tee 16 kinnisasjale (katastritunnus 31705:032:1210, siht-

otstarve 100% elamumaa, kinnistu nr 436637) soovitakse püstitada piirkonna hoonestuslaadi ja väljakujunenud keskkonnaga sobiv üksikelamu.

Aespa alevik, Tammehöhe tn 46

Aespa alevikus Tammehöhe tn 46 kinnisasjal (katastritunnus 31705:005:0210, sihtotstarve 100% elamumaa, kinnistu nr 1550437) soovitakse olemasolev aiamaja lammutada ning selle asemele püstitada piirkonna hoonestuslaadi ja väljakujunenud keskkonnaga sobiv üksikelamu.

Aespa alevik, Hiie tn 44

Aespa alevikus Hiie tn 44 kinnisasjal (katastritunnus 31705:032:0290, sihtotstarve 100% elamumaa, kinnistu nr 290637) soovitakse olemasolev aiamaja lammutada ning selle asemele püstitada piirkonna hoonestuslaadi ja väljakujunenud keskkonnaga sobiv üksikelamu.

Aespa alevik, Hiie põik 5

Aespa alevikus Hiie põik 5 kinnisasjal (katastritunnus 31705:032:0780, sihtotstarve 100% elamumaa, kinnistu nr 328837) soovitakse olemasolev aiamaja lammutada ning selle asemele püstitada

piirkonna hoonestuslaadi ja väljakujunenud keskkonnaga sobiv üksikelamu.

Aespa alevik, Kirsi-Ristikivisauna

Aespa alevikus Kirsi-Ristikivisauna kinnisasjale (katastritunnus 31701:001:2260, sihtotstarve 100% elamumaa, kinnistu nr 1287937) soovitakse püstitada piirkonna hoonestuslaadi ja väljakujunenud keskkonnaga sobiv kaksikelamu.

Kohila alev, Jõe tn 6

Kohila alevis Jõe tn 6 tootmismaa sihtotstarbega kinnisasjale (katastritunnus 31801:001:0039, sihtotstarve 100% tootmismaa, kinnistu nr 2571337) soovitakse püstitada PVC viihall.

Loone küla, Künnivarese

Loone külas asuvalle Künnivarese kinnisasjale (katastritunnus 31701:001:1047, sihtotstarve 100% maatulundusmaa, kinnistu nr 7692550) soovib Elisa Eesti AS püstitada kuni 50 m kõrguse mobiilsidemasti ning määrata sellega seotud rajatiste paiknemise.

Sille Rõõmus
vallaarhitekt

Omniva sulgeb 6. juulist Kohila postipunkti

Postivõrgu kaasajastamise käigus sulgeb Omniva 6. juulist madala küllastatavuse tõttu Kohila postipunkti Raplamaal. Paki- ja postiteenused jäävad piirkonnas kättesaadavaks ka edaspidi.

Kui 2025. aastal liikus Kohila postipunkti kaudu keskmiselt 8 pakki päevas, siis Kohila pakiautomaatide kaudu liikus keskmiselt 153 saadetist päevas.

„Inimeste tarbimisharjumused on selgelt muutunud, postiasutuste küllastatavus on kiires languses ja postiasutused ei tule enam ots-otsaga kokku, sest inimesed eelistavad pakiautomaate. 2026. aasta jooksul viime postivõrgu ühiskonna muutunud vajadustega paremini kooskõlla, vähendades kõikjal Eestis postiasutuste arvu ja suurendades pakiautomaatide arvu,” selgitas Omniva postiasutuste võrgu juht **Lylian Peek**.

Paki- ja postiteenused jäävad Kohila elanikele kättesaadavaks ka edaspidi. Nii kodumaiseid kui ka rahvusvahelisi pakke saab saatmiseks registreerida Omniva iseteeninduses mobiililäbis või aadressil minu.omniva.ee. „Iseteeninduses näeb klient kõiki oma saatmisel ja saabumisel pakke, nende teekonda, hetkeseisu ja saabumisaega. Klient saab muuta paki väljastuspunkti või pikendada hoiuaega,” lisas Peek.

Pakke saab teele panna ja vastu võtta Kohila Coop Konsumi (Vabaduse tn 7) ja Kohila Grossi (Viljandi mnr 3a) pakiautomaatidest või kulleriga.

Postmarke kirjade saatmiseks müüakse samuti Kohila Coop Konsumis ja Kohila Grossi poes, lisaks Hageri Coopis.

Lähimad postkontorid asuvad Raplas ja

Tallinnas.

2026. aastal laiendab Omniva pakiautomaatide võrgustikku sadade uute automaatidega. Raplamaal saavad uue automaadi esimesena Hagudi ja Lelle alevikud. Soovitusi pakiautomaatide uuteks asukohtadeks saab jätta Omniva veebilehel <https://soovita.omniva.ee/>.

Kõik Omniva postiasutuste, pakiautomaatide, lepinguliste postmarkide edasimüüjate ja kirjakastide asukohad leiab veebilehelt <https://www.omniva.ee/asukohad>.

Samuti pakub Omniva personaalset postiteenust – võimalust kutsuda postikuller enda koju või tööle. Teenus on loodud inimeste jaoks, kes ei saa või soovi digilahendusi kasutada, samuti on see hea lahendus liikumisraskustega inimestele. Kulleri vahendusel saab tarbida kõiki samu teenuseid, mida postkontoris – osta postmarke jt tarvikuid, saata ja vastu võtta kirju ning universaalteenuse pakke, tasuda arveid ja tellida perioodikat. Personaalse postiteenuse saab tellida Omniva koduleheküljelt või klienditeeninduse kaudu info@omniva.ee või 664 3330.

„Soovime kõigile Kohila valla elanikele edukat üleminekut uutele postiteenuste lahendustele,” sõnas Lylian Peek.

Madiken Oja

Koostöö kestliku veemajanduse nimel

16. aprillil toimus järjekordne Kohila ettevõtjate ümarlaud, mille eesmärk on arutada nii Kohila ettevõtlusala kui ka kogu piirkonna tulevikku ning innustada ettevõtjaid koostööle ühiste eesmärkide nimel. Selle taustal on paslik tuua esile kahe Kohila vallas tegutseva eriilmelise ettevõtte – AS Salutaguse Pärmithehase ja vee-ettevõtte OÜ Kohila Maja – pikaajaline ja tulemuslik koostöö.

Kuigi esmapilgul tegutsevad ettevõtted täiesti erinevates valdkondades, ühendab neid oluline ja sageli märkamatuks jääv tegevusvaldkond – reovee ja reoveesette käitlus. OÜ Kohila Maja igapäevatöö keskendub veevarustusele ja reoveepuhastusele, AS Salutaguse Pärmithehas aga kõrgtehnoloogiliste pärmikultuuride arendamisele ja tootmisele. Nende tegevused ristuvad seal, kus tootmisprotsesside kõrvalproduktid kohtuvad keskkonnanõuetega.

Aastate jooksul on ettevõtete vahel kujunenud tihe koostöö, mille keskmes on tõhus ja jätkusuutlik reoveekäitlus. Reoveepuhasti ei ole lihtne ja stabiilne „tootmisliin“, vaid pigem elusorganism, mille toimimine sõltub nii reovee koostisest kui ka ilmastikutingimustest. Seetõttu on protsessi tõhusaks juhtimiseks oluline pidev ülevaade reo- ja heitvee kvaliteedist.

Kuigi OÜ Kohila Maja suurimas reoveepuhastis oli olemas laboriseadmete põhikompon

ent, kasutati seda varasemalt üsna piiratud ulatuses. Muutuse tõi AS Salutaguse Pärmithehase keskkonnanahenduste inseneri Sergei Zub-i toetus ja innustus. Tema eestvedamisel hakati määrama lisaks fosforile ka teisi olulisi näitajaid, nagu lämmastik ja keemiline hapnikutarve. Samuti täienes labor mikroskoobiga, mis võimaldab hinnata puhastusprotsessis osalevate mikroorganismide kooslust.

Praeguseks kasutab OÜ Kohila Maja pärmithehasega sama marki laboriseadmeid, mis võimaldab ettevõtetel vajadusel teineteist analüüsida tegemisel toetada. Lisaks on Sergei Zub projekteerinud ka Hageri ja Sutlema väikereoveepuhastid, mistõttu on vee-ettevõtte võimalik keerulisemate küsimuste korral pöörduda valdkonna tippspetsialisti poole, kelle loodud need puhastid on.

Koostöö ulatub ka reoveesette käitlusel. Kohila reoveepuhasti rekonstrueerimisel 2012. aastal rajati sette käitlusplats, et vastata järjest rangematele keskkonnanõuetele. Kui algselt oli sette töötlemine töömahukas ja nõudis mitme masina kasutamist, siis hiljem soetati spetsiaalne aunasegaja. Kuna reoveesetel käideldakse ka pärmithehases, on ettevõtte saanud selles valdkonnas kogemusi ja teadmisi vahetada ning sama tüüpi aunasegajat kasutatakse nüüd mõlemas ettevõttes.

Aastate jooksul on koostöö laienenud ka kõrvuti kulgevate reovee survekanalisatsioo-

ni torustike hooldusele ja järelevalvele. Kuna nii OÜ Kohila Maja kui ka AS Salutaguse Pärmithehase torustikud jäävad piirkonda rajatava Rail Baltica tööpiirkonda, puudutavad projekteerimis- ja ehitustööd otseselt mõlemat ettevõtet. Sellest tulenevalt on AS Salutaguse Pärmithehas usaldanud OÜ Kohila Maja esindama ettevõtet Rail Balticaga seotud torustike ja pumplate planeerimisel ning ehitusjärelvalves. Lisaks tehakse koostööd avariide likvideerimisel ja torustike rekonstrueerimise korraldamisel.

Huvitaval kombel on ettevõtte teatud määral ka konkurendid. Mõlemad sõltuvad põhjaveest – OÜ Kohila Maja elanike joogiveega varustamisel ning AS Salutaguse Pärmithehas tootmisprotsessides. Kuna põhjavesi on piiratud ressurss, reguleerivad selle kasutamist nii kinnitatud põhjaveevarud kui ka keskkonnanõud. See tähendab, et ühe ettevõtte veekasutuse suurenemine võib mõjutada teise võimalusi.

Seni on võimalikud erimeelsused lahendatud koostöös ja vastastikusel mõistmises. Ettevõtete pikaajaline partnerlus annab alust arvata, et ka tulevikus leitakse lahendused, mis toetavad nii ettevõtete arengut kui ka põhjavee kestlikku kasutamist.

OÜ Kohila Maja
AS Salutaguse Pärmithehas

Vallavanema veerg - maikuu

Möödunud kuu hõlmas nii arendusteemasid, töökorralduse parendamist kui ka tihedat suhtlust kogukonna ja partneritega.

Üheks olulisemaks teemaks oli gümnaasiumi rekonstrueerimise võimaluste arutamine. Praegu avanevad toetusmeetmed on suunatud eelkõige energiatõhususe parandamisele, mistõttu tuleb teiste arenduste elluviimiseks leida täiendavaid rahastusallikaid. Samuti jätkus töö valla hoonete energiakasutuse analüüsimisel, kus nähakse märkimisväärset potentsiaali kulude kokkuhoiuks ja süsteemsemaks haldamiseks.

Arutelud puudutasid ka teisi taristuga seotud teemasid, sealhulgas ühisveevärgi ja kanalisatsiooni arendamist ning valla kinnisvara seiskorda. Praktika näitab, et suur osa muredest on seotud hoonete amortiseerumisega ning nõuab järjepidevaid investeeringuid ja selgeid prioriteete. Paraku on nii, et mida pikemalt hädavajalikke investeeringuid on edasi lükatud, seda suurem on tänane investeeringuvajadus.

Samuti on arutlusel olnud lähetuste korraldamise ja päevarahade süsteemi lihtsustamine, isikliku sõiduauto kasutamise kompenseerimise tingimused ning digivahendite kasutamise ühtlustamine. Olulise sammuna alustasime sotsiaalvaldkonnas tööaja kaardistamise projekti. Selle eesmärk on paremini mõista tööprotsesse ja leida võimalusi nende tõhustamiseks. See aitab paremini mõista ka teenuste tegelikku maksumust. Fookus ei ole kontrollil, vaid sellel, kuidas teha tööd nutikamalt ja vabastada rohkem aega sisulistele tegevustele.

Lisaks võtsime suuna korrastamiseks vallavalitsuse otsustusprotsesse. Mitmes valdkonnas on ilmnenud, et tehtud otsustel ei ole alati olnud selget õiguslikku alust. Samm-sammult viiakse need protsessid vastavusse kehtivate nõuetega. Mõnes valdkonnas on aastate jooksul kujunenud praktika, kus vallavalitsus on ise võtnud endale rohkem õigusi, kui volikogu on andnud ja vallavalitsuse poolt on osadele ametnikele antud volitusi, milleks neil volitamise õigust ei ole. Lähimate kuude jooksul saame sellised puudused lahendatud.

Kuu jooksul toimus mitmeid kohtumisi partneritega nii Eestis kui ka rahvusvahelisel. Üheks olulisemaks kogemuseks oli visiit Soome, kus tutvusime sealsete heaolu piirkondade toimimisega. Kuigi süsteem erineb Eesti lähenemisest, andis see väärtuslikku võrdlusmaterjali edasiteks aruteludeks.

Kohtusime naaberomavalitsustega, et arutada koostöövõimalusi hariduses, jäätmemajanduses ja teistes valdkondades. Samuti toimusid mitmed arutelud maakondlikul tasandil, sealhulgas turvalisuse ja sisekontrolli teemadel.

Oluline osa kuu tegevustest oli seotud kogukonna kaasamisega. Aespas toimunud kohtumisel oli vestlus sisukas ja aus, kõlas nii kriitikat kui ka konstruktiivseid ettepanekuid. Väljendati muret, et vald ei ole Aespasse piisavalt panustanud. Viimastel aastatel on vald piirkonda märkimisväärselt investeerinud, kuid piirkonna kasv on kaasa toonud täiendava vajaduse arendada taristut ja teenuseid.

Oluliseks küsimuseks tõusis ka elanike sissekirjutus. Praegu on Aespas ametlikult 1822 elaniku, kuid varasemate uuringute põhjal võib tegelik elanike arv olla märgatavalt suurem – hinnanguliselt kuni tuhat inimest rohkem. See tähendab vallale arvestatavat saamata jäänud maksutulud, mida saaks suunata Aespa piirkonna arendamise – teedesse, teenustesse ja üldise elukeskkonna parandamise. Seetõttu on oluline, et piirkonnas elavad inimesed registreeriks oma elukoha ametlikult Aespasse.

Kuu jooksul toimusid ka mitmed kogukondlikud ettevõtmised. Osaleti talgutel, mille käigus korrastati loodust ja koguti märkimisväärne kogus prügi. Samuti toimus traditsiooniline Põnnide paraad, kus tunnustati uusi ilmakodanikke – kokku 69 eelmisel aastal sündinud meie valla last.

Margus Miller
Kohila vallavanem

Kas sa teadsid, et pakendite äravedu kodust on tasuta?

Kodus tekkivatest jäätmetest on suurim osa pakendid – pakend on kõik, mis on toote ümber. Segaolmejäätmeid tekib tegelikult kõige vähem.

Mida rohkem jäätmeid kodus sorteerida ja liigiti üle anda (näiteks biojäätmed ja pakendid, sealhulgas paber- ja klaaspakend eraldi), seda vähem tekib segaolmejäätmeid. Biolagunevate, pakendite sealhulgas paber- ja klaaspakendite äravedu kodust on **tasuta!** Kui sortimise tulemusel jääb vähem segaolmejäätmeid, annab see võimaluse vähendada segaolmejäätmete konteineri suurust ja tühjendussagedust. Seega jääb 1. juulist rakenduv hinnamuutuse mõju väiksemaks neile majapidamistele, kes juba täna jäätmeid hoolikalt liigiti koguvad. Ja need, kes alles mõtlevad liigiti kogumisele – on viimane aeg sellega alustada ja seeläbi vältida hinnatõusu segaolmejäätmete üleandmisel senises mahus, sest Kohila vallas tõuseb riiklike maksude tõttu segaolmejäätmete hind 22 protsenti.

Lepingu muutmiseks logi AS Eesti Keskkonnateenuste iseteenindusse <https://www.keskkonnateenused.ee/> või võta ühendust jäätmevedajaga e-posti teel: klienditugi@keskkonnateenused.ee, tel 640 0800.

Külade ümarlaval kõlasid kogukondade ootused valla arengule

27. mail toimus Hageris Kohila valla külade ümarlaud, kus vallavalitsuse esindajad kohtusid külade ja kogukondade eestvedajatega, et koguda sisendit valla arengukava uuendamiseks. Tegemist oli järjekordse kaasamiskohtumisega, mille eesmärk on kuulata eri piirkondade elanike ootusi ning arutada, millised teemad vajavad lähiaastatel enim tähelepanu.

Arutelud kinnitasid, et kogukonnad väärtustavad võimalust valla arengusuundade kujundamises kaasa rääkida. Kõlama jäid nii liiklusohutuse, heakorra, avaliku ruumi, hariduse ja noorsootöö kui ka kogukondliku koostööga seotud teemad.

Kuigi mitmed küsimused puudutavad kogu valda, töid kogukonnad esile ka piirkondlikud eripärad.

Hageri piirkonnas tõstatisid bussipeatuse uuendamise vajadus ning liiklusohutuse küsimused riigimaantee ääres. Kogukonna hinnangul vajavad tähelepanu lahendused, mis muudaksid teeületuse turvalisemaks nii lastele kui eakatele.

Sutlema küla esindajad juhtisid tähelepanu kaevanduste tegevuse ja raskeveokite liikluse mõjule kohalikele elukeskkonnale. Lümandu kogukond tõstatis liikluskorraldusega seotud küsimused Lümandu ringteel ning vajaduse hinnata tehtud muudatuste mõju kohalikele elanikele.

Angerja-Pahkla piirkonnas peeti oluliseks lahendada endise sõjaväeosa ümbruses tekkiva ebaseadusliku prügi probleem. Lisaks arutati võimalusi piirkonna paremaks tähistamiseks, kogukondlike koristusalgatuste korraldamiseks ning kohalike puhke- ja sportimisvõimaluste arendamiseks.

Mitmetest kogukonnast kõlas soov pöörata suuremat tähelepanu avaliku ruumi kvaliteedile. Räägiti bussipeatuste korrastamisest, külade viidastamisest, tänavaruumi esteetikast ning võimalustest muuta avalik ruum atraktiivsemaks ja kogukonnatunnet toetavamaks. Samuti peeti oluliseks säilitada ja arendada kohalike mängu- ja spordiväljakuid ning luua paremaid võimalusi kogukondlikeks tegevusteks.

Arutelu puudutas ka hariduse ja noorsootöö tulevikku. Esile tõsteti vajadus kaardistada noorte huvisid ja ootusi, pakkuda rohkem sisukaid tegevusi ning vaadata haridusvaldkonda laiemalt kui üksnes kooli- ja lasteaiahoonete ülalpidamise küsimust. Kõlama jäi mõte, et valla arengut tuleb hinnata eelkõige selle järgi, millist mõju suudetakse saavutada inimeste heaolule ja tulevikuvõimalustele.

Külade ümarlaval kõlanud ettepanekud annavad väärtusliku sisendi Kohila valla arengukava uuendamisele. Vallavalitsus jätkab kogukondade kaasamist ka järgmistes etappides, et kujundada arengusuunad, mis lähtuvad võimalikult hästi kohalike inimeste vajadustest ja ootustest.

Merle Beljäv

Aespa areng on vallavalitsuse fookuses

Vallavalitsus on äsja avanud Kohila valla arengukava uuendamise protsessi ning selleks on loodud mitmeid teemarühmasid, mis alustavad tööd sel kuul ja töö kestab kuni sügiseni, et vallavolikogu saaks novembri lõpus uuendatud arengukava heaks kiita. Samal ajal käib vallavanem koos oma meeskonnaga kohtumas kogukondadega, et koguda vahetut sisendit murekohtadest ja sellest, mis on hästi. Saadud sisendit kasutatakse arengukava uuendamisel.

Miks me arengukava uuendame?

Sellele küsimusele vastab uuendamise juht-rühma poolt seatud lähteülesanne, mis ütleb, et uuendamine on vajalik arengukava väärtuspõhise (tekstilise) osa täpsustamiseks, et see oleks senisest konkreetsemalt sihitud kogukonna vajaduste ja ootuste rahuldamiseks ning milleks kogutakse vahetut sisendit kogukonna liikmetelt.

Täpsustamine loob olukorra, kus arengukava eesmärkide aluseks olevad andmed on ajakohased ja seatud sihid kannavad valimistsüklistest sõltumatuid väärtusi. Arengukava tegevuskava ja eelarvestrateegia puhul on juht-rühma soov näha senisest rohkem tulemus- ja mõjumõõdikutele rajatud tegevusi, mis mõõdavad tegevuste ning investeringute majanduslikku ja sotsiaalset tasuvust, mitte nii palju tükke, kilomeetreid, õpilaste või õpetajate hulka ja tarbitud kilovatte, mis on rahastatud valla eelarvelistest vahenditest jne.

Kui arengukava räägib kokkulepetest mitmeks aastaks, siis tegevuskava uuendatakse rutiinselt iga aasta koos eelarvestrateegia ja investeringutekavaga vastavalt uuele prioriseerimise meetodikale. Arengukava üheks uueks fookusteemaks on arengu ning innovatsiooni finantseerimine.

Kohtumine Aespa kogukonnaga

Eelnevat arvesse võttes toimuski sel nädalal Kohila vallavalitsuse ja Aespa kogukonna esindajate kohtumine Metsaveere lasteaia saalis, mille keskmes olid Aespa elukeskkonna areng, avaliku ruumi kvaliteet ning kogukonna ja kohaliku omavalitsuse vahelised suhted. Arutelul tõstatis selgelt küsimus sellest, kuidas tegevdada Aespa elanike kuuluvustunnet Kohila kogukonda ning millised praktilised sammud võiksid aidata parandada igapäevast elukeskkonda.

Kohtumisel kõlas oluline tähelepanek, et

Foto: Aivar Roop

osa Aespa elanikest ei tunne ennast tugevalt Kohila valla kogukonna osana. Selle üheks põhjuseks peeti vähest tunnetuslikku kohaliku omavalitsuse kohalolu Aespas. Piirkonna areng on aastate jooksul toimunud suuresti isetekkeliselt ning mitmed probleemid on püsinud ka pärast järelevalve tähelepanu juhtimist. Samuti tunnetatakse erinevaid ootusi uuemate ja pikemaajaliste elanike vahel – uued elanikud võrdlevad Aespat sageli kiiresti areneva Kiisa piirkonnaga Saku vallas, samal ajal kui pikaajalised elanikud on harjunud aeglasema muutuste tempoga.

Arutelu ja esitletud materjalide põhjal kerkis esile arusaam, et avaliku ruumi kvaliteet mõjutab otseselt inimeste heaolu, kogukonnatunnet ja usku piirkonna tulevikku. Näiteks bussiootepaviljonide korrastamine ja värskendamine annavad märku hoolivusest ning panustamisest ühisesse elukeskkonda. Seevastu lehtede ja okste põletamine või nende kvartalisest tänavate ääretesse kraavidesse viskamine viitavad hoolimatusele kogukonna teiste liikmete ja ümbritseva keskkonna suhtes. Toodi välja, et atraktiivne ja hästi toimiv avalik ruum tegevdab inimeste sidet oma kodukohaga ning suurendab valmisolekut kogukonda panustada. Samas võib kehv või hooldamata keskkond vähendada elanike usaldust ning kiirendada piirkonna allakäiku.

Kohtumise üks olulisemaid teemasid oli liikumine ja ligipääsetavus. Probleemidena nimetati kitsaid ja amortiseerunud tänavaid, tolmaid teid, väheseid ühendusteid ning jalakäijatele ohtlikke lõike. Eraldi rõhutati vajadust rajada kergliiklusteid Aespa

ringtee ja Kvartsi tee äärde, kuna neil liigub palju autosid, koolibusse ja ühistransporti. Samuti peeti oluliseks parandada ühendusi Kohila ja Tallinna suunal ning suurendada tänavavalgustuse ulatust.

Keskonna ja heakorra teemadel räägiti vallapoolsest tõhusamast järelevalve vajadusest ja liigvee probleemidest. Samuti tõstatis küsimus kinnistute ja tänavaruumi üldisest korrashoiust ning vajadusest süsteemsemate lahenduste järele.

Avaliku ruumi osas leiti, et Aespal puudub selge keskuse tunnetus ja kogukondlik sõlmpunkt. Eraldi toodi välja lasteaia ümbruse potentsiaal kujuneda kogukonna keskuseks, kui sinna suunata teadlikku ruumiloomet. Samuti tunnetatakse puudust mängu- ja puhkealadest ning piirkonna ühtsemast ruumilisest tervikust.

Teenuste poolelt tõusid esile lasteaiahoonete puudus, noortele suunatud tegevuste vähesus ning kohalike teenuste piiratud kättesaadavus. Arutati võimalusi kogukondlike ettevõtmiste ja avalike tegevuste tugevdamiseks. Näitena toodi välja 21. juunil toimuv Aespa kodukandipäev, mille eesmärk on tegevdada kogukonnatunnet ja tutvustada piirkonna ajalugu ning identiteeti.

Kohtumise üldine järeldus oli, et piiratud ressursside tingimustes on oluline keskenduda sihitud ja nähtavatele muutustele avalikus ruumis, kuna just need mõjutavad kõige otsesemalt elanike igapäevast heaolu, usaldust kohaliku omavalitsuse vastu ja tunnet, et Aespa arenguga tegeletakse süsteemset ning teadlikult.

Aivar Roop
arendusnõunik

Meeldetuletus kinnistuomanikele, kuidas tagada kinnistu heakord

Suve saabudes tuleb meelde tuletada kinnistu omaniku kohustused:

- Hoida korras tema omandis või kasutuses oleva kinnistu, kinnistu puhastusala (kinnistuga piirnev avalik maa-ala, mis ulatub kinnistu piirist kõnniteeni või selle puudumisel sõiduteeni, kuid maksimaalselt 5 meetrit) ja kinnistu piirdeaed, koristada prahti, teha umbrohutõrjet, niita rohtu, pügada hekki ning korraldada väljapoole kinnistu piire kasvavate, valgusteid ja liiklusemärgi varjavate ning jalakäijate või sõidukite liiklust takistavate põõsaste ja puuokste kärpimist. Tänavale ulatuvad oksad peab lõikama nii, et kõnnitee ja/või sõidutee kohal oleks okste kõrgus vähemalt 3 m ning sõidutee kohal vähemalt 4,5 m maapinnast.
- Hoida korras hoonete fassaadid ja selle juurde kuuluvad elemendid.
- Hoida korras kinnistu piirdeaiaid ja teised rajatised ning sinna juurde kuuluvad elemendid, mis peavad olema terved ja vastavuses ehitusprojektiga. Piirdeaed ei või olla lagunenu.
- Tagada hoonete ja korterite õige numeratsioon, paigutades vastava numbriga korteri uksele ning hoone numbriga tänavapoolsele seinale.
- Tagada kortermajade üldkasutatavate koridoride ja trepikodade valgustatus ning akende puhtus.
- Ohu korral teiste isikutele või nende varale likvideerida oma kinnistult lagunenu ja/või avariilises seisukorras hooned ja/või rajatised, varemed, katkised piirded, prügihunnikud, kuivanud puud.
- Hoida pidevas korras teeäärseid kraavid, truubid, eesvoolu-, maaparanduse- ja muud süsteemid. Teede ääri ja kraavide kaldaid peab niitma vähemalt kaks korda aastas: 20. juuniks ja 20. augustiks.
- Eemaldada ehitiste seintelt või piirelt

- sinna omavoliliselt paigaldatud kuulutused, teated ja reklaam, samuti kritsel-dused, illegaalne grafiti jms.
- Hooldada kortermajade hoovialal olevaid väikevorme ja rajatisi (pesukivatuuse platsid, liivakastid, prügikastid, istepingid jmt).
- Tagada kasutuseta hoone või ehitise ja sinna juurde kuuluva krundi heakorda ning esteetiline väljanägemine. Vältida hoone varisemisohhtlikkust, sulgeda sissepääsud (aknad, ukseid) hoonesse ja võimalusel ka krundile. Purunenud avatäited asendada uutega selliselt, et hoone üldpilt jääb esteetiliseks.
- Kinnistu reostamisel või risustamisel on reostaja või risustaja kohustatud selle puhastama. Kui reostajat või risustajat ei ole võimalik kindlaks teha, peab ala korrastama selle omanik.

Liis Saar
jäätmespetsialist

Virve Õunapuu aastal 2021. Fotod: Merle Beljäev

Epp ja Margit Haabsaar

Heli Mett luulet esitlemas

Sutlema mõisas meenutati Virve Õunapuud tema 70. sünniaastapäeval

Sutlema mõisa õuel kasvab nüüd noor pihlakas. See istutati 30. mail Virve Õunapuu mälestuseks. Päeval, mil sõbrad, pere ja kodukandi inimesed tulid kokku, et meenutada naist, kelle nimi on Raplamaa kultuuriloos paljudele tuttav.

Virve oleks tänavu 27. mail saanud 70-aastaseks. Need, kes teda tundsid, teavad, et ta ei olnud inimene, kes oleks tahtnud ise tähelepanu keskpunktis olla. Küll aga oskas ta inimesi kokku kutsuda. Leida põhjuse, miks kohtuda. Et nautida kultuuri, koos midagi teha, rääkida kodukoha lugusid või lihtsalt ühes ruumis olla. Just sellised olid ka kevadõhtud Sutlema mõisas, mida Virve aastate jooksul korraldas.

Nüüd tulid inimesed siia Sutlema mõisa tema pärast. Mälestusi oli palju. Juttu jätkus nii Hageri muuseumist, koduloo uurimisest kui ka nendest lugematutest ettevõtmistest, mille taga Virve aastate jooksul seisis. Iga paiga loo taga seisavad inimesed. Virve teadis neid lugusid ja oskas neid ka teistele edasi rääkida.

Pihlakas on meie rahvapärimeses juba ammu ajast tuntud kui maagiline ja kaitsev püha puu. Aastate pärast on ta suurem kui täna, ajab juuri sügavamale ja pakub varju ning kaitset. Samamoodi

ajavad juuri ja kanduvad edasi lood, mida Virve aitas talletada.

Õhtu jätkus luulega Heli Meti esituses ja mõisasaal täitus kevadiselt kerge meeleoluga. Pärast seda kanti ette Margit Haabsaare kirjutatud näidend "Uus elu,

uued hääled" Tallinna Uue Saksa Teatri esituses. Usume, et see väike kokkusaamine oleks meeldinud ka Virvele.

Merle Beljäev

Kohila jäätmejaama teenustasud muutuvad alates 1. juulist 2026

AS Eesti Keskkonnateenused annab teada, et alates 1. juulist 2026 muutuvad Kohila vallas jäätmeveo teenustasud. Muudatused hinnakirjas põhjustab jäätmeseaduse muudatus: alates 1. juulist 2026 muutuvad riiklikud saastetasud oluliselt: kui täna on jäätmete põletamisel (Iru jäätmepõletustehases) käitlustasud 65 eurot tonni kohta, siis riik lisab juulist sellele veel 60 eurot tonni kohta lisaks. Sarnane muudatus toimub ka prügilates, kus senisele 30-eurosele ladestustasule lisandub samuti 60 eurot tonni kohta. Tegemist on jäätmereformi raames tehtava riikliku maksumuudatusega, mille peamine eesmärk on suunata jäätmevaldajaid rohkem jäätmeid liigiti koguma ning vähendada segaolmejäätmete hulka.

	Hetke hind Kohila valla elanikule KM-ga €/kg	Uus hind elanik KM-ga €/kg
Segaolmejäätmed	0,48	0,56
Rõivad-tekstiil	0,2	0,27
Suurjäätmed	0	0,07
Ehitus-lammutus	0,12	0,19
Plastid (märgistamata)	0	0,07
Toiduõli- ja rasv	0	0,39

	Hetke hind Kohila mitteleelanikule KM-ga €/kg	Uus hind mitteleelanikule KM-ga €/kg
Segaolmejäätmed	0,72	0,79
Rõivad-tekstiil	0,3	0,37
Suurjäätmed	0,2	0,27
Ehitus-lammutus	0,23	0,27
Plastid (märgistamata)	0	0,1
Toiduõli- ja rasv	0,37	0,39

Lehtklaasi, mootori-, käigukasti ja määrdeõli hinnad ei muutu, kõiki ülejäänud vastuvõetavaid jäätmeliike on endiselt võimalik tasuta jäätmejaamas ära anda.

Jäätmejaam on avatud: E, N, R – 10.00-18.00; L – 9.00-17.00. Riigipühadel on jäätmejaam suletud.

mälestuskivi Lipal 1942

mälestuspink Lembit Arrole Kaius 2025

Tõnis Tõnissoni üleskutse! Aita Mälukeskusel mälestiste registrit kokku panna!

Raplamaa Mälukeskus avab oma digikogus Rapla maakonna piirides asuvate (või kunagi asunud, kuid hävinud) mälestiste registri. Silmas peetakse mälestusmärke, -tahvleid, -kive, -pinke.

Mälukeskusesse või kohalikku raamatukogusse oodatakse mälestiste fotosid juurde lisatud infoga (initsiaator, avamise aeg, mälestatava isiku või objekti kirjeldus, asukoht). Saata võib ka juba digiteeritult.

Kontakt:

e-mail: malukeskus@raplark.ee

telefon: 53 59 49 22

Asukoht: Rapla Keskraamatukogu

Lasteaia 5 Rapla 79512

AESPA KODUKANDIPÄEV 21. juunil

Piilume minevikku

Aespa lasteaed, kell 12.00
- mis oli siin enne meid?
- uurimisprojekti "Linlane maal" 2025. aastal tehtud välitööde tutvustus
- kogemuslood Aespa kujunemisest

Tegevused lastele

Aespa lasteaed, kell 14.00
Õuemängud
Näomaalingud
Meisterdamine

Trikitõukeratta töötuba

Aespa pumptrack, kell 15.00
Trikitõukerattakool, Deeno Lippand
Kiiver pähel!

MTÜ Aespa Kodu
MTÜ Impecunious

TASUTA

Hageri aleviku valgusepüüdja Tarvo Mett: klaas on niisugune võrratu materjal, et sellest enam lahti ei saa

Hageri alevikus elav vitraažikunstnik Tarvo Aro Mett on inimene, kelle jaoks looming on eluviis. Juba üle kolme aastakümne on ta tegelema joonistamise, maalimise ja klaasikunstiga ning loonud vitraaže nii kodudesse kui avalikku ruumi. Tema loomingut on näha Eestis, Soomes, Rootsis ja Lätis ning näitused on saanud teda aastast aastasse.

Hageri alevikus on Tarvo elanud alates 1990. aastate keskpaigast. Kuigi tema juured ulatuvad Raplasse ja Võrumaale, peab ta just Hagerit oma koduks. Selle põhjuseks pole mitte niivõrd mugav asukoht, vaid midagi sügavamalt sõnastatavat. „Energeetiliselt on see hea koht elada,” ütleb ta. „Siin on mingi vana tunnetus. Muinasasula, kultuskivid, kirik. Kõik see kokku loob erilise õhkkonna,” leiab Tarvo.

Haiglavoodist kunstimini

Tõsisemalt jõudis kunst Tarvo ellu ootamatult. Kunagise silmapõletiku tõttu haiglas viibides tõi pruut talle paberi ja pliatsi. Ajaviiteks alanud joonistamine kujunes peagi palju suuremaks. „Hakkasin seal joonistama ja sealt sai kõik uuesti alguse,” meenutab ta. Kooliajal oli kunstimini küll olemas olnud, kuid elu viis noormehe teistesse suundadesse. Hiljem viisid joonistamine ja maalimine ta Rapla kunstiseltsi ning maalikooli.

Vitraažikunstimini jõudis ta tänu Rapla kunstiseltsi kursusele, kus õpetati Tiffany tehnikat. „Ma ütlen selle kohta ise naljaga pooleks, et panen tina,” muigab ta. „See haigus jäi külge

ja enam lahti ei saa,” räägib mees.

Klaas, mis hakkab elama

Tarvo sõnul peitub klaasi võlu selle ettearvamatuses. Materjal sunnib kunstnikku kaasa mõtlema ja looma. „Võtad klaasitüki kätte, vaatad selle kuju ja äkki tekib mõte. Hakkad sobitama ning lõpuks sünnib töö,” kirjeldab ta oma loomingulist protsessi. Inspiratsiooni leiab ta nii loodusest, muustritest kui ka lihtsalt juhuslikest mõtetest, mis hommikul ärgates pähe tulevad.

Tema loomingus on valminud vitraažaknad, lambid ja kunstiteosed. Mõned neist on jõudnud ka välismaale. Üheks keerulisemaks tööks peab ta Tallinnas Sauna tänaval valminud suurt vitraažakent, mille paigaldamine metallraami osutus tõeliseks väljakutseks.

Praegu on Rapla raamatukogu lugemissaalis eksponeeritud tema näitus, mille keskmes on „päikeseloomad” – värvikad ja mängulised klaasiteosed. Päikesevalgus ongi tema tööde loomulik kaaslane. Pole juhus, et üks varasemaid näitusi kandis nime „Päikesepüüdjad”.

Hageri alevik, mis muutub vaikselt

Kuigi Tarvo Mett ei pea end kohaliku elu krooniku rolli kandjaks, on ta märganud, kuidas Hageri on aastatega muutunud. Kunagised tühjad majad on leidnud omanikud, uued elanikud on asunud ehitama ja korrastama.

„Kõik need kohad, mis kunagi tühjana seisid, on nüüd juba kasutuses,” märgib ta. Samas tunneb ta mõni-

Päikest püüdvat klaasi saab imetleda ka Hageri rahvamaja fuajees

kord nostalgiat kadunud maastike pärast – põllud on metsastunud ning vaated kirikule pole enam need, mis aastakümneid tagasi.

Eriti kurvastab teda kunagine Hageri veski, mida ta teab vaid vanadelt fotodelt. „See oli uhke asi. Kahju, et see õhku lasti,” ütleb ta.

Salapärane öö Hageri kohal

Üks eredamaid mälestusi, mida Tarvo Mett Hageriga seostab, pärineb 1994. aastast. Ühel ööl ärkas ta ootamatult ning nägi taevast kummalist vaatepilti.

Tema sõnul liikusid üle taeva kaks väiksemat objekti ja üks suurem, mida ta kirjeldab kui „saatelaevu” ja „suurt laeva”. Nähtust kestis vaid lühikest aega, kuid jättis sügava mulje. Hiljem kuulis ta, et midagi sarnast oli märganud ka üks kohalik vanem naine.

„Ma ainult joonistasin selle üles,” meenutab ta. Salapärane öine vaatepilt muutus tema jaoks loominguliseks impulsiks, mis avas taas ukse kujutlusvõimele ja visuaalsele eneseväljendusele.

Aeg kaob töölauda taga

Kuigi vitraažikunst on Tarvo elatusallikas, ei näe ta seda tööna. „Kui ma jootekolvi sisse lülitan, siis on see nagu ajamasin. Aeg lihtsalt kaob ära,” ütleb ta. Mõnikord märkab ta alles õhtul, et terve päev on möödunud märkamatu klaasi ja valguse keskel. Kuigi ta on lisanud oma ellu harastusteatrit ning muid tegemisi, ei näe ta põhjust loomingust loobuda. „Ei saa. Kus ma selle jätan siis?” küsib ta naerdes.

Hageri aleviku serval asuvas ateljees sünnivad seega endiselt värvilised klaasitööd, mis püüavad kinni päikesevalgust ja võib-olla ka killuke sellest salapärasest energiast, mida Tarvo Mett oma kodupaigas tunneb.

Merle Beljäev

Hageri alevik naiste pilgu läbi: siin on hea ja rahulik elada

Kui kunstnik Tarvo Mett räägib Hageri erilisest energiast ja vanade kultuskivide väest, siis kohalikud naised näevad aleviku väärtust eelkõige inimestes, mälestustes ja kogukonnas.

Üle neljakümne aasta Hageris elanud Evi Rooväli meenutab aega, mil alevikus käis vilgas seltsielu. Rahvamajas tegutses puhkpilliorkester, tantsiti rahvatantsu ning kohalikud tundsid üksteist palju lähemalt kui praegu. „Ennem oli kuidagi rohkem suhtlemist. Olime kõik pereinimesed ja käisime rohkem läbi,” meenutab ta.

Evi kolis oma majja 1981. aastal. Hageri oli siis teistsugune koht – alles olid apteek, postkontor ja vana vallamaja hoone. Eriti eredalt meenub talle kohalik apteek, kus ravimeid valmistati veel kohapeal retsepti järgi. „Oli väga tubli apteeker, kes tegi ise rohtusid. Mäletan veel seda aega hästi,” räägib ta.

Tänapäeval hindab ta kõige enam vaikust ja rahu. „Alevis on hea ja rahulik elada. Siin mulle meeldib,” ütleb ta lihtsalt.

Sissetulijast omaks

Hageri raamatukoguhoidja Heli Mett saabus alevisse 1990. aastate alguses, tulles siia mehele. Alguses tundis ta end võõrana. „Mina tundsin ennast väga sissetulijana, nagu mingil katseajal, et kas nüüd võetakse omaks või

ei võeta,” meenutab ta. Lõuna-Eestist pärit naisena märkas ta isegi inimeste temperamendis erinevusi. „Lõunapoolsed inimesed on soojemad, põhjapoolsed külmemad,” märgib ta.

Oma inimesena hakkas ta end tundma alles aastate pärast. „Läks paarkümmend aastat aega, enne kui tundsin, et olen vist oma,” jagab Heli.

Tema mälestustes oli toonase Hageri süda tarbijate kooperatiivi kauplus, kust võis osta kõike alates kalossidest kuni rattakummideni. Oluline koht oli ka postkontor, kust tehti kaugekõnesid sugulastele, ning rahvamaja, mille sügis- ja talvepeod tõid kokku kogu ümbruskonna rahva. „Maja oli alati paksult rahvast täis,” meenutab ta toonaseid lõikuspäevi ja nääriõhtuid.

Kogukond, mis tegutseb ise

Kuigi ajad on muutunud, ei näe Heli Mett kogukonna hääbumist. Vastupidi. „Kogukondlik tegevus on arenenud rohkem. Ei oodata enam, et keegi tuleb ja teeb, vaid tehakse ise,” ütleb ta.

Raamatukoguhoidjana näeb ta iga päev, kuidas inimesed endiselt lugemist väärtustavad. Kevadel jäävad raamatud küll aiatööde varju, kuid talvel leiavad lugejad tee taas riiulite vahele.

Kui küsida, miks ta pole kunagi kodukanti tagasi kolunud, tuleb vastus

Heli Mett ja Evi Rooväli

kiiresti. „Aura on siin selline eriline. Oli võimalus tagasi minna, aga selle koha aura on nii hea, et ei taha kuhugi minna,” jagab Heli.

Nii joonistubki Hagerist pilt kui paigast, kus suured sündmused ei

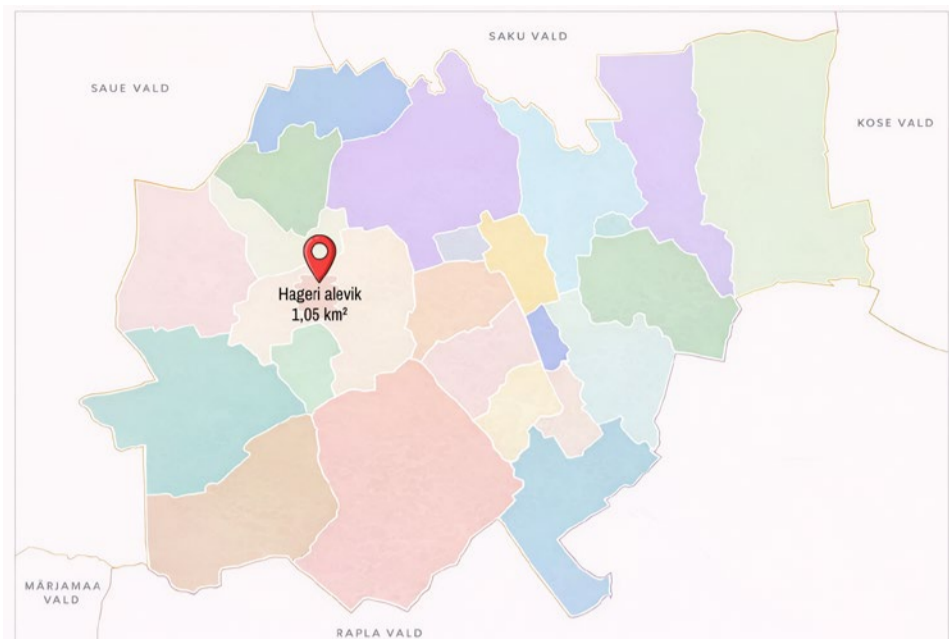
pruugi iga päev juhtuda, kuid kus inimesed hindavad vaikust, ajalugu ja üksteise lähedust. Just sellised lood hoiavad väikese aleviku hinge elavana.

Kui küsida, mis Hagerit eriliseks

teeb, jäävad vastused erinevaks. Üks räägib inimestest, teine rahust, kolmas koha aurast. Kuid kõigis neis vastustes on üks ühine joon – soov siia jääda.

Merle Beljäev

MEIE ASUMID: HAGERI ALEVIK

Varasem ajalugu

Hageri on üks vanematest Põhja-Eesti maakirikukihelkondadest ja juba 13. sajandil kujunes Hagerist kohaliku kihelkonna keskus. Tõenäoliselt samal sajandil rajasid Taani misjonärid siia esimese kiriku. Miks aga ehitati kirik just Hagerisse? Taani hindamisraamatu järgi paiknes Hageris (Hakriz) vaid üks kuue adramaa suurune küla ning lähiümbruses puudusid arvestatavad naaberkülad üldse ja suuremad külad paiknesid kihelkonna idaservas. Peale selle oli Lohul oluline Loone muinaslinnus, mille vahel kulges (kulgeb ka praegu) tähtis kohalik ühendustee Tallinna ja Rapla vahel. Kihelkonnana lääneküljel oli asustus veidi tihedam, kuid need paiknesid juba rohkem Nissi-Riisipere kandi asustustuumikus – Hagerist jäid need paigad enam kui kümne kilomeetri kaugusele ja nende vahel ei olnud olulisi külasid. Hageri kiriku asukoht leiab aga loogilise seletuse, kui analüüsida seda teedevõrgu ajaloo seisukohalt. Nimelt ristusid Hageri juures kaks kohaliku teed: ida-lääne-suunaline aastaringne

Hageri aleviku elanikkond arvudes

- Elanikke kokku: 270
- Mehi: 136
- Naisi: 134
- Keskmine vanus: 39,6 aastat

Vanuserühmad

- 0–17-aastased: 59 inimest
- 18–64-aastased: 168 inimest
- 65+ aastased: 43 inimest

suvine tee ning põhja-lõuna suunaline talvine tee. Arvatavasti rajatigi kirik nende kahe tee ristumispäika. Kumbki nendest teedest polnud tõenäoliselt kasutusel üle-eestilises kaugliikluses, küll aga oli neil piisavalt oluline kohalik tähtsus. Nii rajatigi siia Hagerisse kirik, mis pühendati püha Lambertusele. Hageri Lambertuse kirik on tänaseni ainus Lambertusele pühendatud kirik Eestis. Praegune kirikuhoone valmis 1892. aastal.

Kirikust kujunes piirkonna keskne maamärk ning selle ümber arenesid kal-

Aandu küla
Adila alevik
Aespa alevik
Angerja küla

HAGERI ALEVIK

Hageri küla
Kadaka küla
Kohila alev
Lohu küla
Loone küla
Lümandu küla
Masti küla
Mälivere küla
Pahkla küla
Pihali küla
Prillimäe alevik
Pukamäe küla
Põikma küla
Rabivere küla
Rootsi küla
Salutaguse küla
Sutlema küla
Urge küla
Vana-Aespa küla
Vilivere küla

mistu, kool ja muud kogukondlikud asutused ja Hagerist sai koht, mis oli ja on vaimne ja oluline halduskeskus.

Kadri Rütman
Hageri muuseum

Artikkel koostatud Valdo Praosti artikli põhjal raamatust „Aja Lood“ ja EELK Hageri Lambertuse koguduse kodulehe põhjal.

EFA.554.0.182551

Hageri tuuleveski. Allikas Fotis.ee

Vaade Hagerile Sutlema poolt 20. sajandi alguses. Foto: erakogu

A. Neumanni ja A. Jaansonid Hageris 1929

Hageri väike saun hoiab elus midagi, mida Eesti küladest üha vähem leiab

Kui suurem osa Eesti saunakultuurist on kolinud koduhoovidesse või spaakeskustesse, siis Hageris ei ole.

Kohila tee ääres, aleviku servas, seisab väike saun, mis väljast vaadates ei tõmba erilist tähelepanu. Ometi juhtub seal midagi, mida Eesti külades kohtab järjest vähem. Inimesed tulevad kokku lihtsalt selleks, et koos olla. Leili võtta. Juttu rääkida. Traditsioone jätkata.

Saun ise on tagasihoidlik. On meeste ja naiste pool, kuum leil ning inimesed, kes peavad oluliseks, et selline koht üldse olemas oleks.

Eesti rahvapärimeses ei olnud saun kunagi ainult pesemise koht.

Seal sünnitati lapsi, raviti haigusi, peeti tähtsaid vestlusi ja valmistuti pühadeks. Saun oli korraga nii ravikoda, koosolekuruum kui ka pühapaik. Hageri saunas on sellest vanast mõttest midagi alles jäänud.

Seda näitavad ka ettevõtmised, mida seal aastate jooksul korraldatud on. Näiteks on saunas õpetatud traditsioonilist seebikeetmist – oskusi, mis kuulusid kunagi iga talumajapidamise juurde.

Mõni ütleb, et sellised ettevõtmised on romantiline nostalgiprojekt. Võib-olla.

Aga kui vaadata Eesti maapiirkondade elu viimase kolmekümne aasta jooksul, siis on raske leida teist kohta, kus eri vanuses inimesed kokku saavad.

Saunas aga istuvad kõrvuti pensionär, ettevõtja, talunik, õpetaja ja noor pereisa. Seal ei küsita, mis erakonda keegi toetab või mitu jälgijat tal sotsiaalmeedias on.

Leili käes muutuvad inimesed lihtsalt inimesteks.

Ka avalike saunapäevade kohta tehtud postitused räägivad sama lugu. Korraldajad märgivad rahuloluga, et rahvast jätkub, leili jätkub ja järgmisi saunapäevi juba oodatakse.

Hageri saun on avatud laupäeviti kell 12.00 - 21.00

TERVIKud – samm killustatud abi asemel tervikliku toetuse poole

Raplamaa projekti juhtrühma ja vallavanemate visiit Soome 5.–6. mail.

Foto: erakogu

Eestis räägitakse üha rohkem TERVIKute loomisest – mudelist, mille eesmärk on siduda tervishoiu-, sotsiaal- ja kogukonnateenused inimese jaoks üheks tervikuks.

Praegu peab abi vajav inimene sageli ise erinevate süsteemide vahel orienteeruma, kuid TERVIKU eesmärk on tuua vajalik tugi kokku ning

muuta abi kättesaadavamaks ja inimkessemaks. TERVIKute loomine annab võimaluse kujundada Eestis süsteem, kus inimene ei pea abi otsides üksi hakkama saama, vaid saab toetust õigel ajal ja õigest kohast. Raplamaal alustab TERVIK tööd Raplamaa Haigla juures 2027. aasta juunis.

Vaheetapina viiakse haigla juures ellu projekt „Inimkeskse hoolekande- ja tervishoiu-süsteemi koordineerimismudeli jätku rakendamine

Raplamaal 2026–2027“. Selle aja jooksul koostame maakonna uue sotsiaal- ja tervisevaldkonna strateegia, koondate ja toetame jätkuvalt erinevaid võrgustikke nagu näiteks sotsiaaltöötajad, perearstid, hooldekodude juhid, tugispetsialistid, õed, haigusseelsid, tugigrupid jt. Jätkub ka neljandat aastat hoolduskoordineerimise perearstikeskuste juures. Projekti juht on Ülle Laasner, e-post: ylle.laasner@raplahaigla.ee.

Hoolduskoordinaatorid tegutsevad perearstikeskuste juures

Inimesel, kellel on korruga mitu kroonilist haigust ja sotsiaalseid probleeme, on abiks hoolduskoordinaator.

Vastavalt vajadustele koostab hoolduskoordinaator inimesele hindamise, juhtumiplaani, leitakse sobivad toetused ning teenused. Ka väiksemate muredega saab abi hoolduskoordinaatorilt – et leida see järgmine samm, kui kõik tundub liiga keeruline.

Kohila ja Märjamaa perearstikeskustes on meedikute või tervishoiutöötajate abiks hoolduskoordinaator **Kristi Jürgenson**: e-post kristi.jurgenson@perearstid.ee, tel 5400 5894.

Rapla ja Kehtnas **Õie Kopli-Mäekivi**: e-post koordinaator@raplapak.ee, tel 5309 5920.

Kristi Jürgenson

Õie Kopli-Mäekivi

Vabatahtlik SELTSILINE

Tule vabatahtlikuks seltsiliseks!

Registreeru www.seltsilised.ee või võta ühendust oma valla koordinaatoriga!

Anne Helme (Kehtna, Märjamaa ja Kohila vald)

53932717

annehelme2@gmail.com

Küllli Hermas (Rapla vald)

56970964

kulli.hermas@rhk.rapla.ee

Abipolitseinikud suurendavad kogukonna turvalisust

KATRI REINSALU

“Abipolitseiniku roll on olla politseile vabatahtlik partner, kes aitab kaasa turvalise elukeskkonna hoidmisele,” kirjeldab Kesk-Eesti politseijaoskonna rakendusekspert Margus Kaldma. Abipolitseinike töö on väga praktiline ja inimestega seotud – nad osalevad patrullides, aitavad hoida avalikku korda ning panustavad ennetustegevusse. „Sageli tähendab see kohalolekut kogukonnas, inimestega suhtlemist, märkamist ja vajadusel reageerimist,” selgitab Kaldma.

Abipolitseinike panus ei piirdu ühe kindla valdkonnaga. Sõltuvalt piirkonnast ja vajadusest saab kaasa lüüa näiteks ennetustegevuses, kriminaalpolitsei tegevuses, piirivalves, piirkondlikus politseitoos, liiklusjärelvalves, migratsiooni järelval-

ves, koolituste läbiviimisel, teenindussaalides ja arenduses.

Abipolitseinik peab olema täisealine ning täitma erinevaid nõudeid, mis puudutavad haridust, terviselikku seisundit ja seaduskuulekat tausta.

“Kindlastest isikuomadustest on olulised vastutustunne ja usaldusväärsus, kuna tegemist on rolliga, kus tuleb teha otsuseid ja tegutseda viisil, mis mõjutab teiste inimeste turvalisust. Samuti on oluline hea suhtlemisoskus, sest suur osa tööst on seotud inimestega ning pingelistes olukordades peab abipolitseinik säilitama rahu ja tegutsema asjakohaselt. Veel on olulised koostöövõime, distsipliin ja valmisolek panustada oma aega vabatahtlikult,” räägib Kaldma.

Praktilisi oskusi, nagu esmaabi andmine, enesekaitse ja kriisilukkorras tegutsemine, õpitakse juba väljaõppe käigus.

Samm-sammuline väljaõpe

Abipolitseiniku teekond algab baasväljaõppest, mis kestab vähemalt 40 tundi ja toimub enamasti töövälisel ajal. “Seal õpitakse nii õiguse aluseid, suhtlemist kui ka praktilisi oskusi, nagu sündmuskohal tegutsemine, sidevahendite kasutamine,

turvalisuse tagamine jne,” räägib Kaldma.

Pärast esmase koolituse läbimist saab abipolitseinik juba politseid praktiliselt abistada. Edasi on võimalik omandada ka ülesande iseisvalt täitmise pädevus, milleks tuleb läbida täiendav 40-tunnine õpe ning koguda vähemalt 100 tundi praktilist kogemust. Lisaks toimuvad regulaarsed täiendkoolitused, et oskused püsiksid värsked.

Miks liituda?

Abipolitseinike motivatsioon on erinev. Tihti peale on selleks soov panustada kogukonda. Kaldma sõnul on mitmed öelnud, et nad on riigilt ja kogukonnalt juba palju saanud ning soovivad tagasi anda, et nii endal kui ka lastel oleks turvalisem.

Mõne jaoks pakub töö ka vaheldust ja adrenaliini, samuti võimalust enesearenguks ja koolitustel osaleda. On ka neid, kes kasutavad seda võimalusena veenduda, kas politseitöö võiks olla nende tulevane elukutse.

Abipolitseinikuks saamine eeldab läbimõeldud otsust, sest see tähendab aja ja energia panustamist vabatahtlikult. Õppimine ja osalemine tuleb sobitada igapäevaelu ja pere kõrvale.

“Kindlasti on kasulik oma planeeritav samm ka lähedastega läbi arutada. Kui tekib spetsiifilisi küsimusi abipolitseiniku rolli või kandideerimise kohta, siis saab sulle abiks olla sinu piirkonna politseijaoskonna abipolitseinike rühma juht,” ütleb Kaldma.

Enne kandideerimist uuri ka internetilehte www.abipolitseinik.ee.

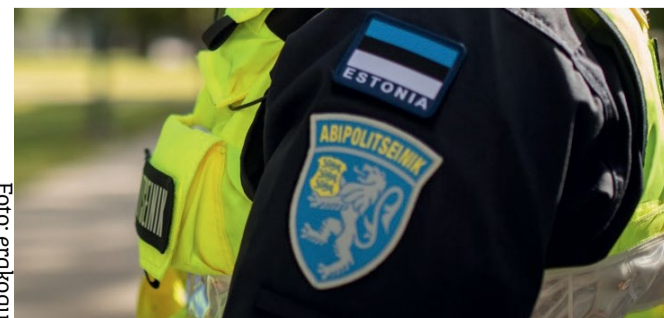
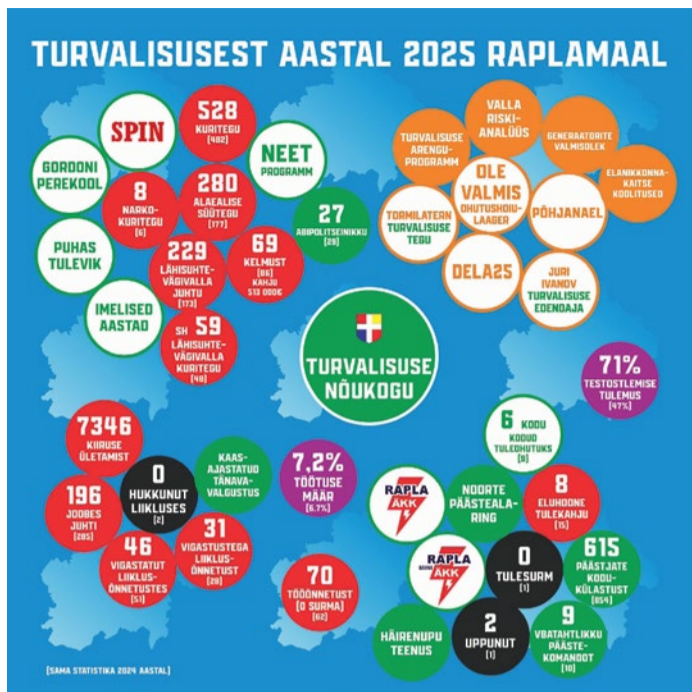

Foto: erakogu

Raplamaa turvalisus vajab jätkuvalt ühist panust

Turvalisuse raport annab ülevaate 2025. aasta olukorrast politsei, pääste, liiklusohutuse, tööohutuse ja sotsiaalvaldkonna lõikes.

Lisaks sisaldab see infot Eesti Töötukassa, Kaitseväe, Naiskodukaitse ning Raplamaa Haigla tegevuste kohta. Eraldi käsitletakse ka kohalike omavalitsuste samme turvalisuse suurendamisel.

Kokkuvõttes võib öelda, et Raplamaa on jätkuvalt tur-

valine maakond, kus pööratakse suurt tähelepanu kriisivalmidusele ja koostööle. Peamisteks probleemkohtadeks on kelmused, liiklus ja lähisuhtevägivald, kuid raskete tagajärgedega õnnetusi oli vähe. Elanike kriisivalmidus on keskmisel tasemel ning vajab edasist teadlikkuse tõstmist ja kogukondliku koostöö arendamist.

Turvalisust toetavad järjepidev ennetustöö, koolitused ning erinevate asutuste omavaheline koostöö.

Kaiu kant ei jää ootama: kriisivalmidus algab teadlikust kogukonnast

AGNES KURVITS JA KAUR KIISLER

Kaiu kogukonna liikmed

Kaiu kandis on alati osatud ühiselt tegutseda. Olgu tegemist talgutööde, kohalike sündmuste või igapäevase naabriabiga – siin teatakse, et kogukonna tugevus peitub inimestes.

Viimasel ajal on üha olulisemaks saanud küsimus, kuidas tulla toime siis, kui tavapärase elukorraldus mõneks ajaks häiritud saab.

Kriisivalmidusega on Kaiu kandis tegeletud varemgi, kuid olulise toetuse andis hiljutine Kuimetsa kriisivalmiduse ja kogukonnakaitse koolitusari. See näitas, et kriisideks valmistumine ei tähenda hirmu külvamist, vaid rahulikku läbimõtlemist, teadlikkust ja oskust üksteist aidata. Naaberkogukondade kogemused kinnitasid, et valmisolek algab lihtsatest asjadest: oma inimeste, oskuste ja võimaluste tundmisest ning kokkuleppel, kuidas vajadusel tegutseda.

Koolitusest innustatuna alustasime Kaiu kandi kriisiplaani koostamist. Esmalt hakkasime vestluste ja arute-

Foto tehtud Pärnu Rahvaülikoolis 05.05.2025, kus osa Kaiu kriisimeeskonnast osales koolitusel "Koo rohkem kui üksi – kriisivalmidus kogukonnas".

luse kaudu kaardistama, milised tugevused ja ressursid meie piirkonnas juba olemas on. Eesmärk ei olnud luua kontrollivat registrit, vaid saada parem ülevaade teadmistest, oskustest ja vahenditest, millele keerulisemal hetkel toetuda. Esialgne kaardistus oli julgustav: Kaiu kandis on generaatoreid, puurkaeve, esmaabioskustega inimesi, tehnikat, küttepuid ja palju muud vajalikku. Kõige olulisem on aga tahe üksteist aidata.

Tänaseks on valminud Kaiu kandi kriisiplaani esialgne kavand. Selles on kirjeldatud peamised rollid, tegevused ja kokkulepped: määratletud on juhtgrupp, läbi mõeldud info liikumine ning kaardistatud piirkonna kriisikeskuse roll. Samas ei ole kriisiplaan lõplik dokument, vaid elav töövahend, mida tuleb kogemuste ja uute teadmiste põhjal pidevalt täiendada. Et plaan ei jääks ainult paberile, esitatakse maikuu alguses taotluse Kodanikuühiskonna Sihtka-

pitalile ehk KÜSKile. Toetuse abil loodame soetada kriisikeskusele vajalikku varustust ning korraldada koolitusi ja kaasamistegevusi, mis aitaksid suurendada kogukonna valmisolekut ja turvatunnet.

Ees ootab veel kohalike inimeste laiem kaasamine, sest kriisivalmidus ei peaks olema väikese töörühma teema, vaid võimalikult paljude Kaiu kandi inimeste ühine teadmine ja kokkulepe.

Rõõmu teeb ka see, et Kaiu alevikku ümbritsevad viis küla koostavad samuti oma kriisiplaane. See näitab, et valmisolek sünnib igas külas ja kogukonnas eraldi.

Edaspidi soovime need teadmised paremini siduda, et kogu Kaiu kant toimiks vajadusel ühtse ja läbimõeldud tervikuna.

Kriisiplaani koostamine ei ole ühe inimese ega organisatsiooni töö. Selle väärtus sünnib koostöös ettevõtjate, kooli, kohaliku omavalitsuse, külade eestvedajate ja kõigi nende inimestega, kes on valmis panustama. Kui kogukond tegutseb ühes infovaldas, on ka keerulisemal hetkel lihtsam rahulikuks jääda, infot jagada ja abikorraldada.

Kriisivalmidus on nagu kindlustunne: loodame, et meil ei lähe seda kunagi päriselt vaja, aga kui läheb, siis on hea teada, et oleme selleks koos valmistunud.

Vajad abi kriisis paremaks toimetulekuks? Päästeameti koolitus tuleb appi!

2025. aastal oli Eestis vaid umbes 13% inimestest kriisideks valmis.

Päästeameti ülesanne on aidata elanikel paremini valmistuda olukordadeks, kus tavaline elurütm võib olla tõsiselt häiritud.

Päästeameti koolitused annavad „tööriista“

Elu on meid tihti proovile pannud mitmesuguste katsumustega, olgu selleks COVID pandeemia või Ukraina sõjapõgenikud või hoopis heitlike talveilmade uperpallid lumemasside, seejärel üle kallaste tõusnud veekogudega, nüüd droonihoht.

Päästeamet pakub Eesti elanikele ja asutustele võimalust tellida tasuta praktilisi koolitusi. Koolitusel räägime: võimalikest ohtudest ja hädaolukordadest; tutvustame kanaleid, kust leida infot ohtude kohta; vaatame üle, milline peaks olema kodune kriisivaru; vestleme ohuteavitusest, varjumisest ja evakuaatsiooni. Päästeameti koolitused annavad „tööriista“, kuidas

Päästeameti kriisikoolituste teemad:

- Elanikkonnakaitse Eestis
- Hädaolukorrad ja elutähtsate teenuste katkestused
- Isiklik ettevalmistus ja kriisivarud
- Evakuaatsioon ja varjumine
- Ohuteavitus ja usaldusväärsed infoallikad
- Planeerimise ja koostöö olulisus

kriisiolukordades paremini hakkama saada.

Elanikkonnakaitse koolitused on kaasahaaravad, teeme

praktilisi harjutusi ja jagame näiteid. Toimunud koolitustele on antud ainult positiivset tagasisidet.

Koolitust saavad tellida kõik – omavalitsused, kogukonnad, asutused, ettevõtted

Päästeamet ootab teadmisi ja oskusi omandama nii kohalike omavalitsuste töötajaid, kogukondi, erettevõtteid kui ka avaliku sektori asutusi, korteriühistuid, lastelaagreid, avalike ürituste korraldajaid jt.

Kohalikud omavalitsused on päästeameti tähtsaimad partnerid kriisivalmiduse alal. Nad on ka kriisiolukorras inimeste kõige lähemad abistajad. Teadlikum omavalitsustöötaja saab kriisi ajal panustada olukorra lahendamisse, kui tal endal on kodune valmisolek hästi läbi mõeldud. Kogukonnad saavad kriis-

iolukorras olla oma liikmetele tohusaks toeks. Et kogukond saaks kriisiolukorras hakkama, tuleb varakult läbi mõelda, kuidas selleks ühiselt valmis olla. Mõistlik on valmistada ette kogukonna kriisimeeskond, koostada kogukonna kriisiplaan ning hankida riigi abil vajalikud vahendid. Korteriühistutel on võimalus tellida lühem kriisikoolitus oma üldkoosolekule. Ettevõtteid ja asutused saavad kutsuda koolitaja tööohutusosalasele koolituspäevale või miks mitte motivatsiooniüritusele.

Päästeameti kriisikoolitused on tasuta eesti, vene ja vajadusel ka inglise keeles. Koolituse tellimiseks tuleb kirjutada koolitussoovist kriisikoolitus@paasteamet.ee

Teadlik ja oskuslik inimene on enesekindel ja tunneb end turvaliselt.

Riik teavitab ohust mitme kanali kaudu:

- SMS sõnum
- mobiiliäpid „Eesti äpp“ ja „Ole valmis!“
- sireenid 22 asulas
- ribatekst ERR kanalites

Lisainfot teavituse kohta uuri

- veebilehed www.kriis.ee ja www.olevalmis.ee
- helistades riigiinfo telefonil 1247
- riigi ametlikud veebileheküljed ja sotsiaalmeediakanalid

Õppestudio LoovRuum ootab kõiki oma argipäeva värvilisemaks muutma

Alates jaanuarist on Kohilas tegutsenud väike loovstudio Õppestudio LoovRuum, kus on kohalikel inimestel võimalik osaleda erinevates töötubades. Studios saab õmmelda, viltida, täiendada oma tervisliku toitumisega seotud teadmisi ja praktilisi oskusi ning katsetada taaskasutuse ja ümbertegemise projektidega. Peatselt lisanduvad tikkimise ja siiditrüki töötoad.

Juba esimeste kuudega on mitmed Kohila kandi inimesed meid üles leidnud ja meie töötubades osalenud. Tagasiside näitab, et kohalikud inimesed tunnevad puudust võimalusest rikastada oma igapäevaelu sisukama ja tähendusrikkama tegevusega ning õppida uusi oskusi läbi käelise ja praktilise tegevuse. Vähem oluline ei ole kohtumine teiste kohalike inimestega, kellega kõrvuti tegutsemine pakub rohkelt inspiratsiooni ja uusi suhtlusvõimalusi.

Loovate tegevuste kasulikkusest on viimasel ajal palju kirjutatud. Igasugune nokitsemine, olgu selleks käsitöö, meisterdamine, joonistamine, puutöö vms, arendab peenmotoorikat, mis on oluline igas vanuses inimestele. Lastel stimuleerib see aju arengut ja täiskasvanutel aitab regulaarne peenmotoorika treenimine säilitada käte osavust, koorinatsooni ja toetada kognitiivset võimekust vananemisel. Käeline tegevus võimaldab organismil liikuda seisundist, kus domineerib sümpaatiline närvisüsteem ("võitle või põgene"), parasümpaatilise närvisüsteemi seisundisse ("puhka ja taastu"). Korduvad täpsed tegevused aitavad vähendada stressi ja parandada keskendumisvõimet, mis kipub tänapäeval olema kaduv oskus. Olles uusi oskusi kasutades oma kätega midagi valmis teinud, tunned kindlasti suurt uhkust, elevust ja saad eduelamuse, mida niipea ei unusta.

Lisaks töötubadele korraldame sellel suvel 7–11 aastastele lastele mõeldud loovuse linnalaagri Kohilas, studio ruumides 20.–22. juulil. Lapsed puutuvad laagris iga päev kokku 3–4 erineva loova tegevusega, millele täienduseks on aktiivsed pausid värskes õhus. Koos lastega teeme tutvust nõelte, kangaste, villa ja saviga. Uurime koos, kuidas töötab õmblusmasin ja õpime esimesi vajalikke töövõtteid. Meisterdamist, voltimist ja värvimist jätkub igasse päeva. Meelt aitavad lahutada põnevad teaduskatsed ja lastele jõukohane toiduvalmistamine.

Rohkem infot meie tegemiste kohta leiab Facebookist: Õppestudio LoovRuum. Meiega saab ühendust võtta e-posti aadressil oppesstudio.loovruum@gmail.com.

Kohtumiseni studios!

LASTELAAGER

20–22.07.2026

KOHILAS, TÖÖSTUSE 19a

Loovate tegevustega 3-päevane linnalaager Õppestudios LoovRuum

OSALEJATEKS:
7–11 AASTASED LAPSED

Laager on mõeldud lastele, kellele meeldivad erinevad käelised tegevused, loovus ja põnevad avastused. Koos arendame peenmotoorikat, õpime uusi tehnikaid ning veedame lõbusalt aega.

TEGEVUSED LAAGRIS:

- teeme tutvust erinevate töövahendite ja materjalidega
- õmbleme masinaga ja ilma
- vildime
- voldime
- voilime savist
- valmistame pizzasid, pannkooke ja küpsisetordi
- teeme teaduskatsed
- uurime mikroskoobi all putukaid ja taimi
- ehitame puidujuppidest
- zumba trenn

LAAGRIPÄEV KESTAB 9.30–16.00, SISALDAB SOOJA LÖUNASOÖKI.

LAAGRI MAKSUMUS
KUNI 30.06 ALATES 1.07
90€ 100€

REGISTREERUMISLINGI LEIAD
FB Õppestudio LoovRuum

Raplamaal on viimastel aastatel esinenud nii rotaviirust kui läkaköha, ent Eestisse on jõudnud ka leetrid

Terviseameti andmetel on Eesti lähiriikides praegu levimas mitmed ohtlikud nakkushaigused nagu leetrid, läkaköha, mumps ja punetised. Tõenäosus reisimisel ohtlike nakkushaiguste Eestisse toomiseks ning puhangute tekkeks on suur. Rapla perearst Tiina Paeorg palub lapsevanematel veenduda, et lapsel on immuniseerimiskava vaksineerimised tehtud.

Rapla Perearstikeskuse perearsti dr **Tiina Paeoru** sõnul varieeruvad nakkushaiguste sümptomid alates kergemast nohust, köhast ja lööbest kuni raskete sümptomiteni nagu ravile allumatu kehatemperatuuri tõus või vedelikupuudus, mis võivad viia hospitaliseerimiseni.

„Vaksineerides kaitses oma last haiguste eest, mida on võimalik ennetada. See õpetab immuunsüsteemi haigust ära tundma ilma, et laps peaks seda haigust läbi põdema. Vaksineerimiskalender on paika pandud selle järgi, millal laps on kõige haavatavam ja millal annab vaktsiin parima kaitse,” selgitas perearst.

Vaktsiinid on perearsti sõnul väga põhjalikult uuritud ja jälgitud ning neid on kasutatud juba aastakümneid. „Kõrvaltoimed on enamasti kerged ja mööduvad, näiteks valutunne süstekohas, turse, punetus või väike palavik. Kuigi immuunsus võib tekkida ka haiguse läbipõdemisel, on sellega seotud riskid oluliselt suuremad kui vaksineerimisel,” ütles Paeorg.

Raplamaal on viimastel aastatel diagnoositud nii läkaköha, hemofiilnakkust kui ka rotaviirust. Eestisse on jõudnud ka leetrid ning 2026. aastal on Eestis leetrid

diagnoositud juba kolmel korral.

„Kui 2024. aastal diagnoositi Eestis leetrite 4 korral, siis eelmisel aastal oli juba 11 leetrite juhtu. Seejuures oli noorim nakatunu alla 1-aastane laps,” ütles Terviseameti nakkushaiguste osakonna juhataja **Kärt Sõber**. „Näeme, kuidas aina sagedamini tuuakse reisidelt Eestisse kaasa nakkushaiguseid, mis siin kohapeal ka uusi nakatumisi põhjustavad. Senini oleme suutnud suuremad puhangud ära hoida, kuid oht püsib,” lisab ta.

2025. aastal oli Eestis kokku 11 leetrite juhtu, millest 4 olid sisse toodud Iirimaa, Taist ja Venemaalt ning 7 kohaliku leviku juhtu. Ükski nakatunu ei olnud leetrite vastu vaksineeritud ning enam kui pooled nakatunutest vajasis haiglaravi.

Leetrite puhang on praegu meie naaberriigis Lätis, kus on aprilli seisuga registreeritud ligi 50 haigusjuhtu, mis on seotud ühe konkreetse nakkuskoldega Riias asuvas koolis. Lähikontaktseid on praeguseks tuvastatud juba üle 1000 inimese. Leetritest on Euroopas praegu puutumata vaid neli riiki.

Vaktsiinivõimalustest nakkushaigustest on Euroopas viimase aasta jooksul lisaks leetritele esinenud ka läkaköha, mumps, teetanust ja punetisi. Eestis diagnoositi mumps 2025. aastal 2 juhul ning 2024. aastal 5 juhul. Teetanust diagnoositi Eestis viimati 2024. aastal.

„Laste koolieelne vaksineerimiskalender sisaldab Eestis tasuta kaitset 12 nakkushaiguse vastu. Vaksineerimisega seotud küsimuste korral saab pöörduda nii oma perearstikeskuse kui ka perearsti nõuandeliini 1220 poole,” ütles Tervisekassa vaksineerimise teenusejuht **Hanna Jäe**.

Terviseameti andmetel on 2024. aasta seisuga laste vaksineerimisega hõlmatuse langus peatunud, kuid jääb enamiku vaktsiinide puhul 75–85% juurde, mis on oluliselt alla WHO soovitatud 95%. Terviseameti andmetel on praegu ligikaudu 25% lastest ohtlike nakkushaiguste vastu kaitseta. Nakkushaiguste ja vaksineerimise kohta leiab rohkem infot riiklikust vaksineerimise veebist www.vaksineeri.ee.

Hans Mathias Metsallik: itaalia kultuur jättis sügava mulje oma traditsioonide tõttu

Kohila Gümnaasiumi 11. klassi õpilane Hans Mathias Metsallik külastas Itaalias Monastero di San Biagiot ja valmistas ette rahvusvahelise noortevahetuse korraldamist. Artiklis jagab Hans Mathias oma muljeid reisist.

Mai lõpus avanes mul võimalus külastada Itaaliat seoses rahvusvahelise noorteprojekti ettevalmistustega. Eelviisi jooksul viibisin koos mentor Karina Baumverkiiga Põhja-Itaalias, Piemonte maakonnas, Monastero di San Biagios.

Kõik sai alguse juba aasta varem kooli projektõppe tunnis, kus õpilaste ülesandeks oli ellu viia enda loodud projekt. Kui paljud keskendusid kooliürituste või spordivõistluste korraldamisele, siis mina seadsin eesmärgiks luua toiduteemaline noortevahetus Itaalias. Projekti elluviimiseks moodustus tiim koosseis Christian Anders Auna, Markus Mikiveri ja Mattias-Hindrik Kolnesega. Üheskoos lõime noortorganisatsioon IE Noored Tuuled, mille kaudu hakkasime projekti edasi arendama.

Olulist rolli mängis mentor Karina Baumverk, kes oli kogu protsessi üks suurimaid toetajaid. Tänu tema abile õnnestus meil leida Itaaliast koostööpartnerid ning sobiv koht, kus noortevahetus tulevikus aset võiks leida. Just seetõttu sai teoks ka eelviisi

ümburust – nautisime loodust ja lihtsalt jalutasime.

Kõige eredamalt jäid meelde mäed, mille võimsad vaated saatsid peaaegu kogu kohapeal viibimist. Monastero di San Biagio ümbus mõjus rahulikult ja väga vahetult. Tegemist ei olnud turistidest tulvil piirkonnaga, vaid pigem linna servas asuva vaigse külakesega: itaaliapärase arhitektuur, lopsakas loodus ning soe ja niiske kliima. Üllatava detailina jäi silma ka suur hulk sisalikke, keda võis kohata peaaegu kõikjal.

Enne Monasterosse jõudmist külastasime ka Milanot, mille kesklinnas avanes võimalus näha kuulsat Duomo di Milano väljakut ja muljetavaldavat katedraali. Tegime pilte ning maitsesime ka kohalikku pitsat. Reisi jooksul külastasime ka Cuneo linna, mille vaateplatvormilt avanes erakordselt ilus vaade nii linnale kui ka ümbritsevatele mägedele.

Kuigi eelviisi kestis vaid neli päeva, oli sellel oluline roll tulevase noortevahetuse ettevalmistamisel. Reis andis väärtusliku ülevaate projekti praktilisest poolest ning pakkus samal ajal võimaluse kogeda lähemalt itaalia kultuuri, töökorraldust ja Piemonte piirkonna looduslikku ilu.

Reisimuljeid jagas Mathias Metsallik

Montopoli, mu arm

Tänavu möödub 20 aastat sellest, kui Kohila vald ja Itaalia Lazio maakonnas asuv Montopoli di Sabina sõlmisid ametlikud sõprussidemed. Juhatus neil päevil taas Itaalias olema ning märkas linnakese värvas endiselt Kohilaga sõprussidet märkivat tähist, mis tervitab iga saabujat. See vaatepilt viis mõtted tagasi aega, mil kõik alles algas.

Olin tollal ametis Kohila vallavalitsuse kultuurinõunikuna, kui mulle helistas Kristiina Tänavsuu. Ta rääkis, et tema poole on pöördunud Mauro, kes esindab üht Rooma lähisel asuvat väikevalda. Nad otsivat endale sõprusvalda Eestist. Kristiina töötas sel ajal tõlgina ning just sealt see kontakt alguse saigi.

Vaatasin üle laua istuvalle Eevale, toonasele avalikkussuhete nõunikule, otsa. Tema näost peegeldus puhas innukus ning meie „jah“ tuli üsna kiiresti. Loomulikult tuli mõte läbi arutada vallavanem Hillar Kalmetiga ning saada heakskiit volikogult, kuid seeme oli külvatud. Tollal ei osanud keegi meist aimata, millise puu see seeme kahekümne aasta jooksul kasvatab.

Mauro rääkis inglise keelt ja oli palgatud projekti „Twinning Towns“ juhiks. Meil oli hulgaliselt kohtumisi, et seda esmakordset ja ausalt öeldes väga suurt ettevõtmist ette valmistada. Kõik sündis esialgu paberil, see kuidas ma selle Montopoli poolse osa Maurolt lõpuks allkirjadega kätte sain, oli omaette ooper. Kõik pidi olema ülimalt detailitäpne, sest kirjutasime projekti otse Brüsselisse. Tol ajal oli avatud programm, mis toetas kultuurialast koostööd Euroopa omavalitsuste vahel.

Plaani kohaselt pidi 50 Kohila valla kultuuri- ja haridusvaldkonnaga seotud inimest sõitma Montopolisse ning hiljem sama suur delegatsioon külastama Eestit. Ettevalmistuste käigus tuli Mauroga kõiges läbi rääkida. Vahel tundus, et oleme kokkuleppele jõudnud, kuid järgmisel kohtumisel selgus, et tema oli asjast hoopis teisiti aru saanud. Kõige suurem vaidlus käis visiidi kestuse üle. Itaallased tahtsid meid kutsuda det-

sembris vähemalt kaheks nädalaks. Püüdsin selgitada, et eestlased ei saa jõulueelsel ajal nii pikalt töölt eemal olla. Lõpuks jõudsime üheksapäevase visiidi kokkuleppeni ning programm sai kinnitatud nii Itaalias kui Eestis toimuva osas.

Juunis toimus esimene ettevalmistav külastus. Pärast seda alustasime delegatsiooni kokkupanekut. Sõita sai 50 inimest – koorilauljad, rahvatantsijad, kunstnikud, luuletajad, kultuurikorraldajad, õpetajad, ettevõtjad ning vallavalitsuse ja volikogu esindajad. Kapa-Kohila kammerkoori ja Kohila segarahvatantsurühma liikmed olid esimesed, kelle nimed kirja said.

Minu jaoks oli see esimene reis Itaaliasse. Juba ettevalmistava visiidi neli päeva jätsid kustumatu mulje. Itaalia avanes kogu oma mitmekesisuses – loodus, maastikud, sajandite jooksul kujunenud arhitektuur, väikesed mägilinnakesed ja inimesed. Kuid sama huvitavad olid kohalikud kombed. Sain aimu itaallaste ajatajust, koosolekute pikkusest, liikluskultuurist ning sellest, et elu võib kulgeda hoopis teises rütmis kui Eestis.

Pärast peaaegu aasta kestnud ettevalmistusi ja rahastusotsuse saabumist oli aeg teele asuda.

Maandusime. Viiskümmend inimest ühe lennukiga – täpselt nii, nagu projektis kirjas.

Minu kui projektijuhi jaoks algasid seejärel pingelised päevad. Meid majutati peredes ning minu ülesanne oli otsustada, kes millise võõrustaja juurde läheb. Teadsin ainult nimesid ja voodikohtade arvu. Nii pusletasingi inimesi kokku teadmata, millised pered või tingimused meid ees ootavad. Olin omamoodi saatuseõrmeks.

Mind ennast oli lubatud majutada nagu kuningakassi ning olin sellest üsna eelil.

Seisin oma nimekirjadega Montopoli linnakese värvas ja püüdsin kõiki nende võõrustajatega kokku viia. Osa kooriliikmeid majutati vallale kuuluvasse hostelisse. Mina olin algselt plaaninud oma luksust jagada Ingridiga, kuid viimasel hetkel otsustasid kaasa sõita ka meie valla bossid ning minu majutuskoht tuli ümber korraldada. Nii sattuski „kuningakass“ oma kaaslasega tagasihoidlikumasse elupaika.

Meie korter oli tibatilluke. Kui voodi oli lahti tehtud ja kohvrid põrandale asetatud, jäi vabaks ehk ruutmeeter põrandapinda. Külmkapis ootas meid tükk kõva juustu ning kapil kaks teepakki. Valmistasime endale Coca-Cola klaasides teed, et õhtuses jaheduses sooja saada, itsitasime ja rüüpasime.

Õhtu saabudes kogunesime esimeseks ühiseks õhtusöögiks. Paljudele meist oli see esimene õhtu Itaalias ning esimene kokkupuude tõelise Tavolataga. Olime vallale kuuluvas spordisaalis, mis oli selleks õhtuks söögisaaliks kohandatud. Mehed askeeldasid õues grillide ümber, naised – ja neid oli palju – töötasid köögis

suurte pottide ja pannide taga. Kõigepealt saabus eelroog – grillitud sai erinevate katetega, ohtra oliiviõliga, mille väärtust me siis veel päriselt ei mõistnud. Lisaks lasti ringi käima erinevad vinnutatud lihad ja vorstid. Seejärel toodi lauale pasta. Mehed küsisid juurde. Köht oli tühi ja pasta maitses hästi. Olime pisut pettunudki, et grillilt ei tulnud meile harjumuspärasele liha ja selle asemel anti ette makarone. Viskasime selle üle veel omavahel nalja. Veini oli suures vaadis ja seda toodi lauale kannudega. Olime end silmini täis puukinud, kui meie suureks üllatuseks saabus lauda järgmine käik – liha. Püüdsime kuidagi veel ruumi leida. Siis tuli salat. Ainumas tervislik käik, mille enamus jättis vahele.

Vahepeal tantsiti pisut kohaliku bändi, Bruno ja tema sõprade, saatel ning siis saabusid koogid. Mõni meist proovis veel vapralt paar amp-su võtta. Mõnel hakkas juba halb. Ja alles siis selgus, et õhtu pole veel kaugelki läbi. Kui olime veendunud, et rohkem ei mahu mitte midagi, saabus puuviljavaagen. Seejärel sidruninaps ja tugev kohv, mille eesmärk oli aidata kogu see toidukogus ära seedida. Veeresime saalist välja üsna oimetuna. Itaalia külalislahkus on midagi erakordset ja meis võttis ilmet teadmine, et õhtusöök on mitmekäiguline (külaliste puhul ka lõuna). See sõprussuhe sündis kõhu kaudu. Nii nagu eestlastele omaselt armastuski.

Meile sooviti neil päevil näidata kõike, mida piirkonnal pakkuda oli. Vahel tundus, et ühest paigast teise liigutakse liiga kiiresti. Mäletan siiani Tea, kelle luuletajahing leidis siin rikkalikult inspiratsiooni õhkamist Bocchignano vaadete ja detailide lummuses: „Detail! Ma tahan, et oleks aega nautida detaile!“

Me ei tulnud Montopolisse ainult külla. Me tulime ka esinema. Kapa-Kohila kammerkoor ja Kohila segarahvatantsurühm andsid mitmeid kontserte ning vastuvõtt oli erakordselt soe. Publik vaimustus, inimesed tõusid püsti ja aplodeerisid pikalt. Harjumatu oli aga kohalik ajakäsitlus. Kui kontsert pidi algama kell seitse õhtul, polnud mõtet enne kaheksat lavale minna. Itaallane tuleb siis, kui saab, mitte tingimata siis, kui on kokku lepitud. See ajas mind kui korraldajat ausalt öeldes hulluks.

Sama lugu oli väljasõitudega. Kui buss pidi väljuma kell üheksa hommikul, jõudsid viimased eestlased vahel bussile alles tund hiljem. Mitte sellepärast, et nad poleks valmis olnud, vaid seetõttu, et nende võõrustajate jaoks olid kokkulepped pigem paindlikud orientiirid kui täpsed kellaajad.

Loomulikult peeti ka kõnesid, kirjutati alla sõpruslepingule ning ametlikud suhted said alguse. Montopoli linnakese värvas tervitab tulijaid tänaseni sõprussidemete tähisena silt, mis märgib Montopoli di Sabina sõprussuhteid Kohila vallaga.

Kuid veel olulisem on vast see, mis on juhtunud nende kahekümne aasta jooksul. Paljud toonased võõrustajad suhtlevad oma Eesti sõpradega siiani.

Esimene Tavolata, pildil on nii koori kui rahvatantsurühma liikmed. Fotod: M. Laak

Vasakult Riho Pihlpuu (tol ajal volikogu esimees), vallavanem Hillar Kalmet ja Sindaco Fiori (kohalik vallavanem) ja Antimo Grilli.

Keskel Anneliis Kõiv

Esmased külalislahked pered on aastate jooksul üha uuesti ja uuesti erinevaid inimesi Itaalia linnakeses vastu võtnud. Kunstnikel on siin olnud näitusi ning ka rahvatantsurühmad ja koor on Montopolit korduvalt külastanud. Oleme toinud Montopoli peaväljakul sadu inimesi, korraldanud näitusi, kontserte ja ettevõtmisi, mis esialgu tundusid täiesti võimatuks. Ka itaallasi on Kohila kandis ikka ja jälle nähtud ning nende tulekust on rõõmu tuntuks.

Itaalias on kõik võimalik. Tuleb ainult ette võtta. Sõprus on kestnud mitte lepingu, vaid inimeste tõttu. See elab inimeste südames.

Selle loo teine pool algas meie Itaalia viisidile järgnenud aasta juunis, kui Kohilal tuli võõrustada Eestis itaallasi.

Projektis olime ette näinud, et võõ-

rustame 50-liikmelist delegatsiooni kümne päeva jooksul. Muidugi ei kehtinud see kokkulepe Mauro vaatenurgast päris samamoodi. Meile saabus eri aegadel erinev hulk inimesi, kes lahkusid samuti erinevatel aegadel. Kokku tuli neid sada ning ettevõtmised kestis ligi kolm nädalat. Selle sisse mahtusid metsa eksinud roomlased, tantsupeol jagatud palderjanitilgad, aiaped saajale inimesele, kadunud passid, lõputu asjaajamine, sääsed, sood ning mulgipudrugad segiaetud kapsad.

Aga sellest, kuidas toimus itaallaste invasioon Kohilasse, juba järgmises loos.

Olen täna lihtsalt tänulik, et saatus kinkis mulle ja paljudele teistele võimaluse sellest kõigest osa saada.

Anneliis Kõiv

Rohkem kui veerand veeohutuse stendidest vajab parandamist

Veeõnnetuse korral elu päästmiseks mõeldud veeohutusstendidest rohkem kui veerand vajavad enne sup-lushooaja algust taastamist.

Veeohutuse infotahvlid koos päästevahenditega on Eestis 714 ujumiskohas. Vähemalt 224 nendest vajab sel aastal parandust või uuega asendamist, sest need on kas ära pleekinud, kulunud või ilmastiku tõttu mõrnenud, kuid tuleb ette sedagi, et päästevahustus on ära lõhutud, varastatud või viskeliini ning rõngaste nõõrid ära lõigatud.

Veeohutusstendid on paigaldatud selleks, et uppumisohtu sattunud inimest saaks päästa enda elu ohtu seadmata. Veeohutusstendil on päästerõngas ja viskeliin ning info ja juhendid, kuidas neid kasutada, helistada Häirekeskusesse ning elustada. Iga stend on tähistatud numbriga, et häirekeskus saaks õnnetuse korral sündmuspaiga võimalikult kiiresti tuvastada ja hädasoolijatele abi saata.

„Veekogu ääres on oluline tagada enda ja teiste turvalisus. Veeohutusstend ja päästerõngas võivad

õnnetuse korral päästa elu, seega peaksid päästevahendid alati oma kohal olema ning neid ei tohi lõhkuda ega kaasa võtta,” ütles päästemeeti ennetustöö osakonna ohutusteadlikkuse ekspert **Tuuli**

Taavet. “Julgustame rõnga viskamist harjutama, kuid pärast tuleb see tagasi oma kohale panna ja viskeliini nõõr korralikult juhendi järgi kokku seada, et vahendid oleks vajadusel kohe valmis kasutamiseks, kui keegi päriselt abi peaks vajama,” lisas ta.

24. juunini on kogukondadel võimalik taotleda toetust kodulähedaste veekogude ohutumaks muutmiseks. Taotlusi saavad esitada kõik registreeritud sihtasutused ja mittetulundusühingud. Toetuse alammäär on 1000 eurot ja ülemmäär 5500 eurot. Täpsem info päästemeeti kodulehel: <https://www.rescue.ee/et/veeohutude-ennetamine-2026>.

Kui märkate katkist või muul moel puudulikku veeohutusstendi, tuleb sellest teada anda riigiinfo telefonile 1247.

Berit-Helena Lamp

Päästemeeti
ohuteavituse ja
kommunikatsiooni osakond
5303 6253

**OHVRIABI
KRIISI-
TELEFON** **116
006**

**SA EI OLE
MURES ÜKSI**

24/7 TASUTA

WWW.PALUNABI.EE

ohvriabi SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

KUIDAS KÄITUDA ÕHUOHU KORRAL?

Nii varjumist nõudva kui ka võimaliku õhuohu korral kasutab Kaitseväge sellest teada andmiseks ohuteavitussüsteemi EE-ALARM kanaleid: SMS-sõnumeid, mobiilirakendusi Eesti äpp ja “Ole Valmis!” ning vajadusel käivitatakse ka sireenid. Lisainfot saab kriis.ee lehelt ning 1247 numbrilt. Samuti edastatakse infot ERRis ja teistes meediakanalites. Teavitused saadetakse piirkonda, kus on oht.

Jälgi tähelepanelikult, milliseid suuniseid riik annab. Iga teavituse korral ei ole vaja varjuda. Arvesta, et detailsem info olukorra kohta võib veidi aega võtta ning ohuteavitus sisaldabki kõige esmasel ja kriitilisemal juhul. Hoolitse selle eest, et juba aegsasti oleks sinu mobiiltelefonis Eesti äpp ja “Ole valmis!” rakendus, et need oleks uuendatud ning teavitused lubatud.

VÕIMALIK OHT

Millal Kaitseväge teavitab: dronid või muud ohtlikud lennukid võivad piirkonda sattuda, kuid vahetut ohtu ei ole. Näiteks on Eesti õhuruumi eksinud või sisenemas dron, mis tõenäoliselt lendab alast üle ega kujuta elanikele vahetut ohtu.

Saad võimalikust õhuohust EE-ALARM teavituse SMSiga ja/või äpis. Võimaliku ohu mõõdukas antakse teada nii EE-ALARMi kanalite kui ka meedia kaudu.

Varjuda ei ole vaja!

Ela oma igapäevast elu, sh lähedased lapsed lasteaeda/ kooli ja täiskasvanud tööle. Ole väljas liikudes ümbritseva suhtes valvas ning valmis varjuma, kui olukord peaks muutuma.

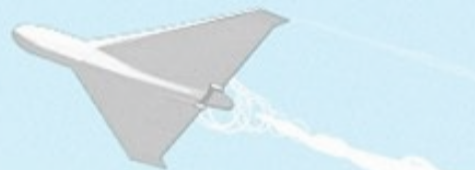
Hoi laetud telefon käepärast ja järgi saadud juhiseid.

Kui laps on lasteaia või koolis, lähedane hooldekodus, siis on ta sealse personali hoole all ja koju tuua teda ei ole vaja. Haridus- või hooldekandeesutus, haigla jm asutused peavad tagama oma hoolelaste turvalisuse.

Räägi oma perega, eakamate sugulaste, hoolelaste ja teistega rahulikult läbi, mida tähendab võimalik õhuoht ja kuidas selle ajal käituda.

Mõtle ja räägi ennetavalt läbi, kuidas käituda ning kaitsta oma hoolelaste ja lähedasi, kui võimalik õhuoht muutub vahetuks ohuks.

Loe alati hoolikalt läbi, milliseid juhiseid riik sulle EE-ALARMiga saadab, sest erinevad olukorrad võivad tähendada ka erinevaid käitumisjuhiseid!

ÕHUOHT - VARJU KOHE!

Millal Kaitseväge teavitab: õhuoht on vahetu ehk ohus on inimeste tervis, elu ja vara. Näiteks, kui Eesti õhuruumis on lennuk, mille osas on alust arvata, et see võib rünnata või olla otseselt ja viivitamatult ohtlik ohualas viibivatele inimestele.

Kuuled sireene, saad Kaitsevæelt varjumiskorralduse SMSiga, äpiteavitusega ja/või ERRi kanalite kaudu või märkad ohtu. Kui oht on mõõdukas ja tavapärase tegevuste juurde naasmine on taas turvaline, antakse sellest ohuteavituskandele ja meedia kaudu teada.

Saad esimesel varjumiskorralduse, varju seal, kus parasjagu oled – kodus, tööl, koolis, lasteaia, poes või mujal siseruumis, sest väljas liikumine on vahetu õhuoht korral eluohu.

Pea meeles: sulle sel hetkel lähim siseruum on parim koht varjumiseks. Hoi akendest ja ustest eemale, lasku võimalikult madalale korrusele, maapinna lähedale ja võimalikult mitme seina taha.

Kui ei ole võimalik kuhugi siseneda, leia koht, kus sind ümbritsevad vähemalt ühelt küljelt seinad või muu takistus, kasvõi kraav või lohk. Halvimal juhul heida pikali ja kaitse pead kätega.

Sõidukiga liikudes pargi see lähima hoone või loodusliku takistuse (mets, vallid) varju nii, et see ei takistaks operatiivõidukeid. Lahku autost ja varju mujale, sest auto ei paku õhuoht korral piisavat kaitset.

Hoi laetud telefon käepärast ja järgi edasisi juhiseid.

Haridusasutused, haiglad, hooldekand- ja muud sarnased asutused peavad olema käitumise selles olukorras läbi mõelnud, tagama oma hoolelaste turvalisuse ning tegutsema vastavalt käitumisjuhiste.

Loone Sõprade Selts

Asutatud 30.03.2026

Loone Sõprade Selts
Kogukonna turvalisus

Kes me oleme?

Oleme kaitsepolitseinikud. Valdav enamus meist on Kohila valla elanikud, aga on ka häid naabreid Rapla vallast.

Meie üksuse ülesandeks on tõsisema tsiviilkriisi või (hoidku selle eest) sõjalise kriisi oludes tagada Kohila valla toimimine ja selle elanike turvalisus.

Miks me oleme teinud MTÜ?

Kaitsepolitseinikud ja kaitsepolitseinikud saavad baasvarustuse riigilt. Relvi, moona ja riideid on meil piisavalt. Samas on Ukraina sõja kogemused näidanud, et tõhusaks toimimiseks vajavad nii üksikvõitlejad kui ka üksused veel paljutki. Kõike üles lugema hakata võtaks liigselt leheruumi, aga vajadused ulatuvad meditsiinivarustuse elementidest side- ja vaatlusvahenditeni. Ilmselt saab ka need kunagi riigi poolt, aga kas see toimub piisavalt vara, pole teada. Pole võimalik teada.

Seega tegime MTÜ Loone Sõbrad kogumaks raha hädavajaliku (rõhutame: hädavajaliku) varustuse hankimiseks iseseisvalt. Lõppude lõpuks sõltuvad

selle varustuse olemasolust nii meie kui ka vallaelanike elu, tervis ja turvalisus.

Mida me soovime?

Kuna miljonäre meie üksuse koosseisus pole, siis päris oma jõududega me vajalikke summasid kokku ei saa – igaüks on juba kulutanud vastavalt oma võimalustele, et täiendada ja kaasajastada oma individuaalvarustust.

Me pöördume eelkõige Kohila valla ettevõtjate poole palvega leida võimalus toetada meie eesmärki - varustada Kohila valla kaitseks mõeldud Kaitsepolitseiniku üksust, et selle tegevus oleks tõhus ja ulatuks valla igasse nurka.

Aga loomulikult ei põlga me ära eraisikute toetust. Vastupidi - oleme tänulikud iga pisku eest!

MTÜ Loone Sõprade Selts, rk 80670743
Vilivere küla, Kohila vald, 79744,
Raplamaa
loonesobrad@gmail.com;
(+372) 56 490 967
Arveldusarve: LHV Pank, EE92 7700
7710 1283

Kriisiinfo
WWW.KRIIS.EE

Käitumisjuhised
WWW.OLEVALMIS.EE

Riigiinfo telefon
1247

PÄÄSTEAMET

Fotod: Joonas Kreutz

Kohila valla ettevõtlikkus pälvis maakondlikku tunnustust

Raplamaa parimate ettevõtete 2025 tunnustusõhtul, mis toimus 4. juunil Lokuta Puhkekeskuses, jõudsid tunnustatute sekka ka Kohila vallaga seotud ettevõtmised. Tunnustuse pälvisid nii kohaliku kogukonna lemmikuks osutunud väikeettevõtte kui ka ettevõtlikud noored, kes on oma ideega silma paistnud maakonnast kaugemalgi.

Rahva lemmiku tiitli võitis OÜ **Triibuline** toode „Sefiirkunstniku sefiir kahel moel“. Ettevõtte on tuntud käsitöona valmivate sefiirililled ja magusate kingituste poolest, kus olulisel kohal on nii maitse kvaliteet kui ka visuaalne külg. Rahva tunnustus näitab, et omanäoline

väiketootmine ja käsitööoskused leiavad jätkuvalt suurt poolehoidu.

Noorte ettevõtjate kategoorias tunnustati parimaks **õpilasfirma Eluring**, mille tegevust juhendab Kohila Gümnaasiumi õpetaja Margot Sarv. Õpilasfirma keskendub keskkonnateadlike lahenduste pakkumisele ning ühendab oma tegevuses ettevõtluse ja kestliku mõtteviisi. Edu maakondlikul konkursil kinnitab, et noorte huvi ettevõtluse vastu on Kohilas jätkuvalt tugev.

Kohila Gümnaasium on olnud aastaid tuntud aktiivse õpilasfirmade tegevuse poolest ning Eluringi tunnustus lisab sellesse loosse järjekordse eduka peatüki. Noorte saavutused näitavad, et ettevõt-

likku mõtteviisi saab arendada juba koollingis ning head ideed võivad viia tunnustuseni kogu maakonna tasandil.

Raplamaa ettevõtluskonkursi eesmärk on esile tõsta ettevõtteid, organisatsioone ja algatusi, mis panustavad piirkonna arengusse ning aitavad kujundada maakonnast ettevõtlikku ja uuendusmeelset kumandit.

Kohila vallas on põhjust rõõmustada – tänavuste tunnustatute seas olid nii kogukonna südamed võitnud väikeettevõtja kui ka tulevased ettevõtlustegijad, kelle saavutused annavad põhjust uskuda piirkonna jätkuvasse arengusse.

Merle Beljäev

Fotod: Merle Beljäev

Kohilas arutati erivajadustega laste tugisüsteemi tõhustamist

4. juunil toimus Kohila Kogukonnakeskuses vallavalitsuse spetsialistide, haridusametite juhtide ja tugispetsialistide koostööpäev „Erivajadustega laste arengu toetamine Kohila vallas“. Kohtumise eesmärk oli saada terviklik ülevaade hariduslike erivajadustega (HEV) laste olukorrast vallas, kaardistada olemasolevad teenused ja arutada edasisi arengusuundi.

Avasõnavõttus tutvustas abivallavanem Dagi Dorbek HEV-laste tugisüsteemi hetkeseisu meie valla lasteaedades ja üldhariduskoolides. Käesoleval õppeaastal vajab valla lasteaedades tõhustatud või erituge või omab puudeotsust 34 last 444-st, erinevat tüüpi lisatuge vajavad 48% lasteaiast. Ka koolides on erivajadustega õpilaste arv ja vajadus tugispetsialistide järele püsivalt kasvutrendis. Lisaks tugispetsialistide nappusele tõi abivallavanem tõsise murekohana välja olemasolevate andmete ebapiisavust erinevates allikates ja registrites. „Iga asutus teab oma seisust, aga vallaülelises ei ole sellist head

ülevaadet seni koostatud, mis näitab kui palju tuge vajavaid ja saavaid lapsi meil on.“ Abivallavanem rõhutas vajadusele senisest parema valdkonnatähtsusele kaasatust motiveeriva koordineerimise järele, mis hõlmaks lisaks alus- ja üldharidusele ka tegevusi sotsiaal- ja noorsootöövaldkonnas.

Teoreetilist ja praktilist tegevust viis seejärel läbi Tartu Ülikooli haridusteaduste instituudi koolitaja Pille Nelis (PhD), kes avas osalejatele kaasava hariduse tähendust ja koostöise õpetamise mudeleid. Oma ettekandes rõhutas Nelis koostöökäitumise toetavat mõju kõigi laste arengule. Järgnenud rüh-

matöodes kaardistasid osalejad tugispetsialistide võrgustiku toimimist ja personali hoiakute tähtsust. Tõdeti, et just üleminek lasteaiast kooli on HEV-lapse jaoks sageli koht, kus andmete ja tugimeetmete järjepidevus kõige valusamalt proovile pannakse. Osalejad rõhutasid, et koolide ja lasteaedade juhtkonna liikmete hoiakud ja isiklik eeskujus, koolipere professionaalne valmisolek ning tihe koostöö peredega on lapse arengu toetamisel kriitilise tähtsusega.

Koostööpäev andis osalejatele selge sihi: tugisüsteemi edasise arendamise üheks esimeseks sammuks Kohila vallas peab saama tugiteenuste valdkonna- ja erialaühenduste vaheline koostöö, hoiakute ja eeskujus ühtlustamine ning andmete kvaliteedi tõstmine senisest sujuvama infovahetuse tagamiseks asutuste vahel.

Kalle Uusmaa

Rabivere küla 785. sünnipäeval avatakse Ragnar Klavani ja Heino Endeni juurtele pühendatud autahvel

Rabivere küla valmistub 2026. aastal tähistama oma 785. sünnipäeva. Juubelipidustuste üheks eriliseks sündmuseks kujuneb autahvli „Rabivere juured“ avamine, mis jäädvustab kahe Eesti spordilegendi – Ragnar Klavani ja Heino Endeni – seose Rabivere külaga.

Lugu sai alguse ETV saatel „Sinu uus sugulane“, kus selgus, et Eesti jalgpallur Ragnar Klavan ja korvpallur Heino Enden on omavahel sugulased. Saates jõuti ühise esivanemani – Rabivere külas elanud Annuse Jaaguni, kelle järeltulijad on mõlemad sportlased.

See avastus puudutas Rabivere kogukonda sedavõrd, et sündis mõte jäädvustada see lugu ka tulevastele põlvkondadele. Nii ongi Rabivere külaplatsile valmimas päranditahvel „Rabivere juured“, mis räägib küla inimestest, juurtest ja lugudest.

Nii Ragnar Klavan kui ka Heino Enden on andnud nõusoleku autahvli kajastamiseks. Heino Enden on juba aidanud kaasa autahvli sisu täpsustamisel ning saatnud selle tarbeks ka foto. Mõlemad sportlased on avaldanud soovi võimalusel osaleda autahvli pidulikul avamisel.

„See on lugu sellest, kuidas ühe väikese küla juured ulatuvad läbi põlvkondade Eesti spordi suurkujudeni. Meie jaoks ei ole see ainult autahvel, vaid austusavaldus Rabivere loole, inimestele ja pärandile,“ ütles projekti eestvedaja Kristi Kontson.

Autahvli pidulik avamine toimub Rabivere küla 785. sünnipäeva tähistamise raames 8. augustil 2026 Rabivere külaplatsil.

Rabivere juubelipäev toob kokku kogukonna, külalised, kultuuriprogrammi, ühise peolaua ning meenutab, et ka väikesel külal võivad olla suured lood ja kaugele ulatuvad juured.

Kristi Kontson

Rabivere külanem ja MTÜ Rabivere küla juhatuse liige

Rabivere külanem Kristi Kontson

RABIVERE 785. SÜNNIPÄEV

1241–2026

*Ühiselt, rõõmuga,
Rabivere looga!*

8. AUGUSTIL 2025
ALGUS KELL 15.00
RABIVERE KÜLAPLATSIL

**PÄEVA JUHIB
PILLE AMUR**
rahvalikud mängud
ja ühistegevused

- Esinevad rahvatantsijad
- Rabivere küla lühietendus
- Rakukeraamika töötuba – valmista külalogoga medaljon
- Traditsiooniline rongkäik – oodatud on osalejad oma talusiltidega
- Ühine peolaud – too kaasa oma pere lemmikud: soolased, magusad ja joogid
- Öhtul loob meeleolu **VÄLIHARF**

**ÖHTUL LOOB MEELEOLU
VÄLIHARF**

 Täpsem päevakava ja kogu sündmuse info jõuavad juulikuus jooksul nii külarahva postkastidesse kui ka Kohila valla lehte.

**HOIAME KOKKU
JA HOIAME OMA KÜLA!**

RABIVERE KOGUKOND

Pärast 52 aastat tagasi lapsepõlve radadel Kohilas

Kohilas lapsepõlve veetnud, kuid juba üle viie aastakümne Saksamaal elav Margarita Klassen de Melo naasis tänavu koos oma õdede-vendadega paika, kust nende pere 1974. aastal lahkus. Käänuline perekonnalugu on viinud nad läbi Ukraina, Tadžikistani, Eesti ja Saksamaa, kuid mälestused Kohilas veedetud aastatest on jäänud saatma kogu elu.

Margarita Klassen de Melo ja tema õed-vennad külastasid tänavu esimest korda pärast 1974. aastat paika, kus möödusid nende lapsepõlve esimesed kooliaastad. Kohilas veedetud aeg jättis perekonnale sedavõrd sügava jälje, et rohkem kui pool sajandit hiljem otsustati üheskoos naasta ja meenutada elu, mis algas Eestis.

Kui Margarita Klassen de Melo koos nelja õe-vennaga tänavu kevadel Kohilasse jõudis, oli möödunud 52 aastat päevast, mil nende perekond siit Saksamaa poole teele asus. Aastakümnete jooksul olid mälestused säilinud lugudes, vanades fotodes ja pereringis jutustatud meenutustes, kuid nüüd avanes neil võimalus näha taas oma lapsepõlvekodu ning käia läbi kohad, mis kujundasid nende varaseid eluaastaid.

Teekond Ukrainast Kohilasse

Klassenite perekonna lugu ulatub kaugele minevikku. Perekonna juured on Saksamaal, kuid vanemad sündisid Ukrainas saksa asundustes, kuhu nende esivanemad olid asunud elama Katariina II kutsel 18. sajandi lõpul.

Teise maailmasõja keerises põgenes perekond koos Saksa vägedega Saksamaale, kuid pärast sõja lõppu saadeti nad tagasi Nõukogude Liitu. Tagasitee ei viinud neid siiski endis-

tesse kodupaikadesse. Perekond sattus sunnitoolaagritesse ja nn komandantuuri süsteemi alla. Isa perekond küüditati Siberisse, ema perekond Tadžikistani.

1969. aastal kolis perekond Tadžikistanist Eestisse, Kohilasse. See oli oluline samm lähemale unistusele, mis elas paljudes Nõukogude Liidu saksa peredes – võimalusele kunagi Saksamaale tagasi pöörduda.

„Eesti tundus juba Euroopana ning Saksamaa ei olnud enam kättesaamatu unistus,“ meenutab Margarita Klassen de Melo.

Kodu Tööstuse tänaval

Aastatel 1969–1974 elas perekond Tööstuse tänav 15 kortermajas paberivabriku kõrval. Viieliikmeline lastega pere jagas väikest korterit koos vanaemaga.

Tänapäeva mõistes olid elutingimused tagasihoidlikud. Süüa valmistati puupliidil, pesu pesti käsitsi ning talviti külmusid õues kuivavad linad jäigaks.

Ometi on just need lihtsad argised mälestused need, mis aastakümneid hiljem kõige eredamalt meeles püsivad.

„Seistes endises kodus tulid tagasi lõhnad, helid ja detailid, mida arvasime olevat ammu unustanud,“ räägib Margarita. „Mu vend suutis täpselt kirjeldada, kuidas köök oli sisustatud ja kuidas ema pliidil süüa valmistas.“

Tagasitulek täis emotsioone

Enne Kohilasse saabumist võttis Margarita ühendust vallavalitsusega ning saatis vana foto, mille lapsed seisisid oma kodumaja ees. Kohila vallavalitsuse töötaja Piia Liht aitas kiiresti õige aadressi üles leida.

Kui õed-vennad lõpuks endise

Kohtumisel Kohila vallavalitsuses

kodu ette jõudsid, tuli teha otsus, kas julgeda uksekella helistada.

Õnneks osutus praegune elanik väga külalislahkeks ning kutsus külalised sisse. See võimaldas perel pärast rohkem kui poole sajandi möödumist taas oma lapsepõlvekorteris ringi vaadata.

„See oli erakordne hetk. Mälestused tulid tagasi nagu oleksime seal lahkunud alles eile,“ kirjeldab Margarita.

Kool, jõgi ja rongisõidud Tallinna

Tagasi tulid ka mälestused Kohila koolist. Anna lõpetas siin neljanda klassi, Heinrich õppis kolmandas, Georg teises klassis ning Margarita alustas kooliteed 1973. aasta sügisel.

Õed-vennad meenutavad ranget koolikorda, õpetajaid ning direktorit, kes jälgis õpilasi trepil tähelepaneliku pilguga. Samuti meenus metsarada kooli ja kodu vahel, mis lapsepõlves tundus hirmutav, kuid täiskasvanuna hoopis lühike ja sõbralik.

Erilise koha mälestustes hõivavad ka rongisõidud Tallinna. „Akna taga mööduvad metsad, järved ja inimesed rongijaamades olid lapse jaoks tõeline seiklus. Ning jäätis Tallinnas oli midagi, mida ootasime alati suure põnevusega,“ meenutab ta.

Kohila on jäänud tuttavaks

Kuigi paljud aastad on möödunud, üllatas perekonda, kui palju tuttavat on Kohilas alles.

Jõgi, kus vennad ujusid, kalastasid ja talvel uisutasid, näeb välja peaaegu samasugune nagu lapsepõlves. Endine kodumaja on muutunud peamiselt värvi poolest ning raudteejaamast koduni viiv tee on samuti äratuntav.

Samas meenutab kunagise paberivabriku varemetesse jäänud hoonestuspiirkonna muutumist ajas.

1971. aastal

Inimesed annavad paigale tähenduse

Tagasivaates ei pea Klassenite perekond kõige olulisemaks mitte hooned ega tänavaid, vaid inimesi.

Nende kodus tähistati jõule ja lihavõtteid saksa traditsioonide järgi, loeti luuletusi, lauldi ning külastati Tallinna saksa luterlikku kogudust. Sugulased ja sõbrad kogunesid sageli ühistele söömaegadele ning just need kohtumised on jäänud kõige soojemate mälestuste hulka.

„Meie ema ütles alati, et eestlaste ja sakslaste väärtushinnangud on paljuski sarnased. Hindasime Eesti inimeste sõbralikkust ja külalislahkust siis ning hindame seda ka praegu,“ ütleb Margarita.

Kohila jääb südamesse

Täna elavad kõik viis õde-venda Sak-

samaal ning on leidnud oma kutsu- mune eri valdkondades – tervishoius, inseneerias, sotsiaaltöös ja kirjanduses. Kuid vaatamata aastakümnete ja elule teises riigis on Kohila jäänud oluliseks osaks nende identiteedist.

„Kohila jääb alati üheks osaks sellest paigast, mis on andnud meie elule tähenduse. Selle teekonna jagamine oma lastega aitab ka neil mõista meie perekonna lugu ja juuri,“ sõnab Margarita Klassen de Melo.

Perekond tänab südamest Kohila vallavalitsust ning kõiki kohalikke inimesi sooja vastuvõtu eest, mis muutis kauaoodatud tagasituleku eriliseks ja meeldejäävaks.

Merle Beljäev

Perekond Klassen Kohilas aastal 1973

Mälestused tulid tagasi nagu oleksime seal lahkunud alles eile.

Seistes endises kodus tulid tagasi lõhnad, helid ja detailid, mida arvasime olevat ammu unustanud.

RAPLAFESTIVAL 2026
 kirikumuusika
RAPLA Festival
 27.06.-12.07.26
 RAPLA KIRIK 125
 Kunstiline juht **Pille Lill** • Patroon **EELK** peapiiskop **Urmas Viilma**

MUUSIKAST VÖLUTUD

ANDREAS LEND tšello
ALLAN JAKOBI akordion

6.07 kl 19
Hageri kirik

Pärt, Sibelius, Elgar jt

piletilevi
 20/15€ + pass 90/60€

Muusikaline jutuõhtu täiskasvanutele
 SUISEL PÖÖRIPÄEVAL

LOOD JA LOITSUD

Kairi Leivo

21.06.2026
 * 16.00 *

Hageri sauna õuel
 pilet 10€

Vaata üritust FB-st
 Hageri kogukonnagrupp

PannkoogiTeemaja
 avatud 14.00-20.00
 Korraldaja Hageri Haridusselts

Hageri sauna õuel
 SUISEL PÖÖRIPÄEVAL
 21 juuni 2026

PannkoogiTeemaja
 avatud 14.00-20.00

Pakume erinevaid pannkooke, disainkäsitöö ja keraamika müük

16.00 Lood ja Loitsud muusikaline jutuõhtu täiskasvanutele (pilet 10€)
 18.00 pööripäeva saun (pilet 10€)

Korraldaja Hageri Haridusselts

23. JUUNI 2026 LOONE LINNUSEL
KOHILA VALLA JAANIPÄEV

TRAFFIC

22.00

16.00 Sissepääs TASUTA
 Lasteala tegevused
 18.00 Alustab õhtujuht
 Rahvuslikud mängud, tantsud
 21.00 Lõke süttib
 Korraldaja info: 53677032
 Hageri rahvamaja

19.00 **WÄEGA EA BÄND**

Kohila staadionil 15.06-19.06
 Osalevad 6-12 aastased poisid

KOHILA JALGPALLI SUVELAAGER 2026 POISTELE

Laagritasu 110 €, hinna sees laagrisärk, soe lõunasöök ja reede, puuvili ja vesi ning ekskursioon

Info ja registreerimine: kaido@kohilajk.ee või 58 39 7212

Kiirusta, sest kohtade arv on piiratud!!!

COOP, TEHNIKAKESKUS, LALLEMAND

2026 Võidupüha pealinn Rapla

22. juunil
 18.00 Paraadi peaproov keskväljakul
 Muinastule süütamine

23. juunil
 8.00 Riigilipu heiskamine keskväljakul
 9.00 Pargade asetamine Vabadussõja mälestussambale Rapla kirikuaias. Tulede ühendamine võidutuleks
 9.45 Oikumeeniline jumalateenistus Rapla Maarja Magdaleena kirikus
 11.00 Presidendi saabumine ja paraadi algus Rapla keskväljakul
 13.00 Maakaitsepäeva avamine Rapla Automi platsil
 Võidutule jagamine Raplamaa omavalitsustele, demonstratsiooniesinemised, näidslahing
 18.00 Rapla jaanituli Tammemäe lauluväljakul

KOHILA VALLA EAKATE SUVEPIDU
 20. JUUNI KELL 13.00
 HAGERI RAHVAMAJA PARGIS

LAVAL: **MÄNNISTE PEREBÄND**

BUSS PEOLE:

12:05 PAKKLA BUSSIPEATUS
 12:09 SALUTAGUSE PÄRMITEHASE PAKKLA
 12:12 PRILLIMÄE BUSSIPEATUS
 12:18 KOHILA BUSSIJAAM
 12:21 KOHILA RAUTTEEJAAM

PEALE PIDU VIIB BUSS SAMA RINGI TAGASI, BUSS PEATUB KÕIGIS TEEJÄÄVATES PEATUSTES!

TEISTE PIIRKONDADE EAKATEL PALUME TRANSPORTI OSAS ÜHENÜST VÕTTA HAGERI RAHVAMAJA MEESKONNAGA
 TEL 5367 7032 HILJEMALT 19. JUUNI 2026. OLEMAS VÕIMERUS RATASTOOLIGA INIMISE TRANSPORTIKS.

ÜLLATUSESINEJAD

TULE PEOLE KOOS PEREGA!

INFO: 53677032; HAGERI.RAHVAMAJA@KOHILA.EE

HAGERI RAHVAMAJA JA MONIKA HAUSWALTER

Südasuve sünnipäev OOPERIGA
 KÕLAVAD AARIAD OOPERITEST JA LAULUD MUUSIKALIDEST

11 JUULI 2026
 18.00

HAGERI RAHVAMAJAS

PILET 15/20 € **Sviby**

TUND ENNE ALGUST KOHAPEAL

TEILE ESINEVAD
 • Silver Piiroja
 • Mehis Martin Ots
 • Ranno Tamm
 • Triin-Eliis Süld
 • Marie Roos
 • Paula Põhjaki
 • Iris Roost
 • Kristina Vähi
 Kontsertmeister Piia Paemurru

FB Hageri Rahvamaja info 55643528

JUUNIKUU KAVA KOHILA PÄEVAKESKUSES

N, 11. juuni kell 11:00 – Laua- või kaardimängud
 R, 12. juuni kell 11:00 – Stardime koos Raplasse poodi kell 13:00

E, 15. juuni kell 11:00 – Viktoriin
 T, 16. juuni kell 11:00 – Toolivõimlemine, juhendaja Anna-Helene
 K, 17. juuni kell 11:00 – Vestluslõuna-loomitus „Ohutu liikumine jakakäijana, jalgratturina ja autojuhina“, koolitaja Darja Lukašenko-Tšistotin Transpordiameti liiklusohutuse osakonnast
 N, 18. juuni kell 11:00 – Laua- või kaardimängud
 R, 19. juuni kell 11:00 – Meisterdame salvrätikutest lilli

E, 22. juuni kell 11:00 – Viktoriin
 N, 25. juuni kell 11:00 – Laua- või kaardimängud
 R, 26. juuni kell 11:00 – Küpsetamine, retseptide jagamine, ühine maitsmine ja tee joomine

Soovijatele pakume arvuti või nutitelefoni kasutamise toetust.
 Anna oma soovist teada Angelikal tel 5696 2991.

PEOHUNT ESITLUB

SISSEPÄÄS TASUTA

HAGERI KÜLA

Jaanituli

22.06.2026

ALGUSEGA 18:00

NANCY MR. HAPPYMAN HÄRRÄ KUU

GRILLMEISTRID | AVATUD BAARID | BATUUDID LASTELE | TRADITSIOONILISED JAANIMÄNGUD | HIIGELMULLID

ÕHTUT JUHIB MARTINEERO • HETKI JÄÄVUSTAB STAARFOTOGRAAF ERLEND ŠTAUB

REKLAMIMÜNK, TEEPERINT, Veski Baar, saku, Jõhka Kõrts, TRANSPORT, PANTELAIAD.EE, RSKATE, RENTATENT, RAMIRENT, MAARIT MÄEOTS MARKO VESIALLIK

Tarkus vabaks anda, oskus vastu võtta

4. juulil Uuskasutuskeskuse kogumisring Kohilas

11.00–11.30 Kohila alev, keskväljaku parkla
12.00–12.30 Aespa alevik, Suvila tee 27 (Metsaveere lasteaia parkla)

Kaubikusse saad tuua heas korras, puhtad ja terved asjad. Oodatud on kodutarbed, sisustusesemed, nõud ja köögitarvikud, mänguasjad ja uuema aja raamatud, riided, jalatsid, kotid ja muud aksessuaarid, spordi- ja hobitarbed, väiksem kodutehnika.

Uuskasutuskeskus ei võta vastu turvatoole ja -hülle ning kinesioteleereid.

uuskasutus.ee

Hetked 2026

SADU

22.08

SUTLEMA MÖISAPARK

Naised Kõõgis

Pilet Piletikeskusest

kultuur | kunst | muusika | loodus | pärimus | käsitöö | kogukond | arutelud

Mälestame küüditamise ohvreid mälestusüritusega

„Ma ei unusta Sind!“

Mustad ja valged leinalindid lehvivad vaikselt tuules. Neid võib märgata raudteejaamade perroonidel üle Eesti ja mõnedes sadamates, kust kunagi algas tuhandete inimeste teekond teadmatusse. Need lindid kannavad endas vaikset, kuid kõnekat sõnumit: „Ma ei unusta Sind!“. 14. juunil mälestame 1941. aasta juuniküüditamise ohvreid – inimesi, kelle elu katkestati või pöörati tundmatuseni segamini vaid ühe öö jooksul.

Juuniküüditamine – sihilik terror rahva vastu

Esimese massiküüditamise käigus viis Nõukogude okupatsioonivõim Eestist Venemaale ligikaudu 10 000 inimest. Sihtmärgiks olid eelkõige kohaliku eliidi esindajad, haritud, ettevõtlikud ja aktiivsed inimesed, sealhulgas paljud Naiskodukaitse ja Kaitseliidu liikmed. Küüditamine ei olnud juhuslik, vaid sihilik katse murda rahva vaimujõud, külvata hirmu ja selle kaudu kogu rahvas uuele võimule kuulekaks muuta.

Mälestusüritus „Ma ei unusta Sind!“ toimub juba kaheksandat aastat ja käesoleval aastal pöörame pilgud Eesti suuremate saarte poole. Saaremaal algas küüditatute teekond Kihelkonnalt Jaagara sadamast, Hiiumaal Lehtma sadamast. Laevad viisid oma inimlasti Rohuküla ja Paldiski sadamatesse, kust jätkus ebainimlik teekond Siberi poole – kitsastes loomavagunites, mille väikesest trellitatud akendest paistis vaid killuke endisest vabadusest.

Juuliküüditamine – alanud sõda ei peatanud repressioone

Kuigi 22. juunil 1941 puhkes sõda Venemaa ja Saksamaa vahel, ei takistanud see kuritööde jätkumist ega peatanud küüditamist. Järgmine küüditamislaine veeres üle suuremate saarte juba õige pea. Mujal Eestis sel ajal massiküüditamist ei toimunud. Juuliküüditamise ohvriks langesid veel alles jäänud Eesti riigitegelased, ohvitserid ja kaitseliitlased, politseinikud, suurtöösturid ja -talunikud, laeva- ja majaomanikud.

1.–3. juulini saadeti Saaremaalt Roomassaare sadamast Rohuküla kaudu Tallinna poole rohkem inimesi kui juuniküüditamise ajal. Naised, lapsed ja vanurid viidi Harku vanglasse, mehed esmalt Patarei vanglasse ja sealt edasi Venemaa vangilaagritesse. Tänu Saksa vägede kiirele edule sõjarindel õnnestus paljudel juuliküüditatutel, eeskätt naistel ja lastel, Siberisse saatmisest pääseda ning augustis koju tagasi pöörduda. Trööstitu on aga mõelda, et näiteks Saaremaa 233-st mehest jõudis kodumaale tagasi ainult 14.

Arvude taga on inimesed

Memento andmetel küüditati juunis ja juulis Saaremaalt kokku 1243 ja Hiiumaalt 332 inimest. Naiskodukaitse esinaine **Airi Tooming** ei ole see pelgalt statistika. „Iga number tähistab inimest

– tema elu ja perekondade katkenud lugusid. Selleks, et sellised õudused kunagi ei korduks, tuleb neid mäletada ja neid lugusid jagada,” sõnab ta.

Näitame selle vaikse mälestusüritusega, et meie mäletame. 14. juunil lehvivad leinalindid enam kui 80 raudteejaamas üle Eesti ning sadamates Saaremaal, Hiiumaal, Rohukülas ja Paldiskis – ühendades vaikselt, kuid mõjusalt viisil kogu Eesti.

Kohila vallas seotakse lindid Vilivere, Kohila ja Lohu raudteejaamadesse. Kui teie peres või suguvõsas on võõrvõimude repressioonide alla langenud naiskodukaitse, kaitseliitlasi, kodutütred või noorkotkaid, siis jagage meiega nende lugu aadressil veronica.kosenkranus@gmail.com. Naiskodukaitse kutsub üles mälestama kõiki repressioonide tõttu kannatanuid eestimaalasi. Näitame, et me mäletame ja hoolime.

13. juunil kell 22

MÄLESTUSTULEDE TEE

Kohila raudteejaamas

Maili Metssalu

Jaan Jaago

Kõrvaldab Kohila Vallavalitsus

SÜNDMUSED

JUUNI

13.06 kell 12.00 – Eesti MV jalgpallis U13 tüdrukutele: Kohila Püsivus vs Tallinna FC Ararat Kohila staadionil

13.06 kell 13.00 – Tree-

ningfestival Hageri pargis

13.06 kell 22.00 –

Mälestustulede tee Kohila

raudteejaamas

14.06 kell 09.00 – Kohila

jaanikuu laat Kohila raud-

teejaama ümbruses

17.06 kell 19.00 – Pika-

maajooksude sari 2026

V etapp (1500 m) Kohila

staadionil

18.06 kell 19.00 – Eesti MV

jalgpallis meeste III liiga:

Kohila Püsivus vs Viimsi

Lõvid Kohila staadionil

20.06 kell 13.00 – Eakate

suvepidu Hageri rahvamaja

pargis

20.06 kell 15.00 – Eesti

MV jalgpallis naiste II

liiga: Kohila Püsivus ja JK

Saarepiiga ÜN vs Paide

Linnameeskond II Kohila

staadionil

21.06 kell 12.00 – Aespa

kodukandi päev Aespa

lasteaia juures

21.06 kell 13.00 – Kohila

kalmistupüha

21.06 kell 14.00 – Pann-

koogi teemaja Hageri

saunas

21.06 kell 16.00 – Lood ja

loitsud: Kairi Leivo Hageri

sauna õuel

22.06 kell 18.00 – Hageri

küla jaanituli

23.06 kell 16.00 – Kohi-

la valla jaanipäev Loone

linnuses

23.06 kell 17.00 – Võidutu-

le jagamine Kohila Vabadu-

se platsil: tuli liigub mööda

jõge Loone linnusele

JUULI

06.07 kell 19.00 – Andreas

Lend (tšello) ja Allan Jakobi

(akordion) kontsert Hageri

kirikus

08.07 kell 19.00 – Pika-

maajooksude sari 2026

VI etapp (1000 m) Kohila

staadionil

10.07 kell 13.00 –

Eesti MV para- ja kurtide

kergejõustikus Kohila staadionil

11.07 kell 18.00 – Südasuve

sünnipäev ooperiga Hageri

rahvamajas

15.07 kell 19.00 – Pika-

maajooksude sari 2026

VII etapp (800 m) Kohila

staadionil

18.07 kell 13.00 – Kohila

valla külade spordipäev

Prillimäel

22.07 kell 19.00 – Pika-

maajooksude sari 2026

VIII etapp (600 m) Kohila

staadionil

26.07 kell 18.00 – Eesti MV

jalgpallis meeste III liiga:

Kohila Püsivus vs Märja-

maa Kompanii Kohila

staadionil

30.07 kell 18.00 – Kohila

Hoovide Teater "Velkam tu

estoonia" Väravatorni tee

11, Sutlema küla

31.07 kell 18.00 – Kohila

Hoovide Teater "Karlsson

katuselt" Salutaguse tee 29,

Urge küla

25.08 kell 19.00 – Piibe

teatri etendus "Viimane

metsavend" Hageri rahva-

maja pargis

AUGUST

01.08 – Mahtra metsama-

jand 60 Sutlemas ja Hageris

08.08 kell 15.00 – Rabivere

785. sünnipäev Rabivere

külaplatsil

15.08 – Kohila Hoovide

Päev - KOHVILA

14.-15.08 kell 19.00 – Lühi-

ooperi "Õnnelik prints"

maailma esmaettekannet

Tohi Distillerys Tohisoo Öö

Hääl raames

22.08 kell 11.00 –

Kultuurifestival HETKED

Sutlema mõisapargis

NÄITUSED

Kuni 19.08 – Ülle ja Sigrid

Papagoi maalinäitus „Iga-

vikuvärv“ ning ehtenäitus

„Õoneitsi“ Kohila raamatu-

kogus

Kuni 4.09 – Rahvusvahe-

line illustratsiooninäitus

„Libarebane. Rebase võlu“

Kohila raamatukogu las-

teosakonnas.

Kuni 4.09 – Inga Heamägi

näitus „PS. Psalm 141:2“

Kohila vallamajas

Kohila vald tunnustas silmapaistvaid noori

Artur Ojasalu
spordijuht
Karina Baumverk
noorsootöõjuht

3. juunil toimus Kohila Avatud Noortekeskuse hoovis Kohila valla noorte tunnustussündmus, kus tunnustati noori, kes saavutasid 2025. aastal vabariiklikul tasandil märkimisväärseid tulemusi spordi-, kunsti-, muusika- ning teadmispõhistel konkurssidel.

Tunnustussündmusel märgati ja tunnustati noori, kes on silma paistnud oma pühendumuse, töökuse ja andekusega ning saavutanud oma lemmikalal tõeliselt suurepäraseid tulemusi. Juuni alguses tähistatakse ka lastekaitsepäeva, mis juhib tähelepanu laste ja noorte healolele, rõõmudele ning väljakutsetele.

Sündmuse avas püstjalakoomik Karl-Alari Varma, kes lõi koheselt mõnusa ja rõõmsa meeleolu. Noori tervitas Kohila vallavanem Margus Miller, kes andis igale tunnustatavale üle aukirja, tänumeene ning sooja käepigistuse.

Päikeseline pärastlõuna lõppes ühise kringlisöömise ja vestlustega. Noorte tunnustussündmus sai teoks Kohila valla spordi- ja noorsootöö valdkondade koostöös.

Kohila vald tänab kõiki tunnustatud noori, nende juhendajaid, õpetajaid ja lapsevanemaid, kes on aidanud kaasa nende saavutuste sünnile. Soovime kõigile palju edu, indu ja uusi kordaminekuid ka edaspidiseks!

SPORT

Sten-Markus Taasväli - Eesti U20 võrkpalli meistrivõistlused 3. koht

Paul Mihkel Maasalu - Eesti U20 võrkpalli meistrivõistlused 3. koht

Robert-Heinrich Oolma - Eesti U20 võrkpalli meistrivõistlused 3. koht

Oliver Orro - Eesti U20 võrkpalli meistrivõistlused 3. koht

Markus Markna - Eesti U20 võrkpalli meistrivõistlused 3. koht

Artur Leo Marco Klemm - Eesti U20 võrkpalli meistrivõistlused 3. koht

Jasper Jakobson - Eesti U20 võrkpalli meistrivõistlused 3. koht

Toren Holder Vahesaar - Eesti U20 võrkpalli meistrivõistlused 3. koht

Ando Suviste - Eesti U20 võrkpalli meistrivõistlused 3. koht

Joosep Bammer - Eesti U20 võrkpalli meistrivõistlused 3. koht

Jaan-Erik Maasalu - Eesti U20 võrkpalli meistrivõistlused 3. koht

Miko Elenurm - Eesti U20 võrkpalli meistrivõistlused 3. koht

Uku Keskiäla - Eesti U20 võrkpalli meistrivõistlused 3. koht

Hendrik Aasa - Eesti U20 võrkpalli meistrivõistlused 3. koht

Rianna Ilumets - Eesti laste fitnessi karikavõistlused 1. koht

Gregor Rungi - Eesti noorte U20 korvpalli karikavõistlused 1. koht, Eesti Koolispordi Liidu 3x3 korvpalli vabariiklik finaaltourniir 3. koht, Eesti U15 koondislane

Mart Heinrich Rimmel - Eesti Koolispordi Liidu 3x3 korvpalli vabariiklik finaaltourniir 3. koht

Ott Lukkonen - Eesti Koolispordi Liidu 3x3 korvpalli vabariiklik finaaltourniir 3. koht

Kaspar Kukkur - Eesti Koolispordi

Liidu 3x3 korvpalli vabariiklik finaaltourniir 3. koht

Märten Toompalu - Eesti U13 judo meistrivõistlused kuni 62kg 2. koht, Eesti U14 judo meistrivõistlused kuni 70kg II koht

Riko Tamme - Eesti U15 judo meistrivõistlused kuni 60kg 3. koht

Fred Pärnat - Eesti U15 judo meistrivõistlused kuni 73kg 3. koht

Jette Jakobson - Eesti U14 minivõrkpalli meistrivõistlused 2. koht, Eesti noorte U14 võrkpalli meistrivõistlused 6v6 võrkpallis 1. koht, Võrkpalli vabariikliku miniliiga 1. koht

Kättrin Vaarmets - Eesti U14 minivõrkpalli meistrivõistlused 2. koht, Eesti noorte U14 võrkpalli meistrivõistlused 6v6 võrkpallis 1. koht, Võrkpalli vabariikliku miniliiga 1. koht

Vanessa Tsökina - Eesti U14 minivõrkpalli meistrivõistlused 2. koht, Eesti noorte U14 võrkpalli meistrivõistlused 6v6 võrkpallis 1. koht, Võrkpalli vabariikliku miniliiga 1. koht

Eriin Brusnitsin - Eesti U14 minivõrkpalli meistrivõistlused 2. koht, Eesti noorte U14 võrkpalli meistrivõistlused 6v6 võrkpallis 1. koht, Võrkpalli vabariikliku miniliiga 1. koht

Lisanna Näär - Eesti U14 minivõrkpalli meistrivõistlused 2. koht, Eesti noorte U14 võrkpalli meistrivõistlused 6v6 võrkpallis 1. koht, Võrkpalli vabariikliku miniliiga 1. koht

Susanna Mai Vahtel - Eesti U14 minivõrkpalli meistrivõistlused 2. koht, Eesti noorte U14 võrkpalli meistrivõistlused 6v6 võrkpallis 1. koht, Võrkpalli vabariikliku miniliiga 1. koht

Hanna Taevas - Eesti U14 minivõrkpalli meistrivõistlused 2. koht, Eesti noorte U14 võrkpalli meistrivõistlused 6v6 võrkpallis 1. koht

Mia Miggur - Eesti U14 minivõrkpalli meistrivõistlused 2. koht, Eesti noorte U14 võrkpalli meistrivõistlused 6v6 võrkpallis 1. koht, Võrkpalli vabariikliku miniliiga 1. koht

Emili Trump - Eesti noorte U14 võrkpalli meistrivõistlused 6v6 võrkpallis 1. koht

Nele Elenurm - Eesti noorte U14 võrkpalli meistrivõistlused 6v6 võrkpallis 1. koht

Getter Anton - Eesti noorte U14 võrkpalli meistrivõistlused 6v6 võrkpallis 1. koht

Mirjam Kontus - Eesti noorte U14 võrkpalli meistrivõistlused 6v6 võrkpallis 1. koht

Sofi Rungi - Eesti noorte U12 minivõrkpalli meistrivõistlused 2. koht

Maia Miggur - Eesti noorte U12 minivõrkpalli meistrivõistlused 2. koht

Stella Puusepp - Eesti noorte U12 minivõrkpalli meistrivõistlused 2. koht

Luise Raun - Eesti noorte U12 minivõrkpalli meistrivõistlused 2. koht

Meribel Käos - Eesti noorte U12 minivõrkpalli meistrivõistlused 2. koht

Eliise-Johanna Valdre - Eesti noorte U12 minivõrkpalli meistrivõistlused 2. koht

Hanna Bammer - Eesti noorte U12 minivõrkpalli meistrivõistlused 2. koht

Rander Alviste - Võrkpalli mikroliiga Eesti meistrivõistlused 2. koht

Tarvi Teller - Võrkpalli mikroliiga Eesti meistrivõistlused 2. koht

Rasmus Väin - Võrkpalli mikroliiga Eesti meistrivõistlused 2. koht

Gerret Keskiäla - Võrkpalli mikroliiga Eesti meistrivõistlused 2. koht

Kevin Kaun - Võrkpalli mikroliiga

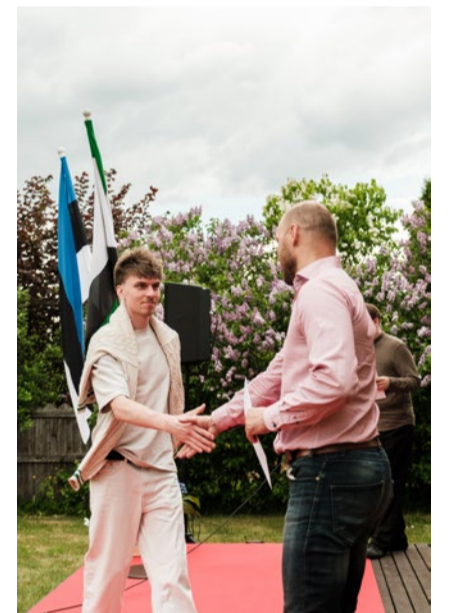
Birgit Peterson. Fotod: Joonas Kerutz

Fred Pärnat, Riko Tamme

Sädeli Luik, Merlin Toirk, Eliset Reinumäe

Toren Holder Vahesaar

Eesti meistrivõistlused 2. koht

Noah Seppel - Eesti U14 meistrivõistlused jalgpallis 1. koht, võistkond Nõmme United

Deisy Abel - Tüdrukute jalgpalli U17 eliitliiga 2. koht

Miina Allert - Tüdrukute jalgpalli U17 eliitliiga 2. koht

Kaisa Eifel - Tüdrukute jalgpalli U17 eliitliiga 2. koht

Marie Kala - Tüdrukute jalgpalli U17 eliitliiga 2. koht

Sädeli Luik - Tüdrukute jalgpalli U17 eliitliiga 2. koht

Eliset Reinumäe - Tüdrukute jalgpalli U17 eliitliiga 2. koht

Liisa Reinumäe - Tüdrukute jalgpalli U17 eliitliiga 2. koht

Lisandra Roos - Tüdrukute jalgpalli U17 eliitliiga 2. koht

Merlin Toirk - Tüdrukute jalgpalli U17 eliitliiga 2. koht

Elisabeth Voojärvi - Tüdrukute jalgpalli U17 eliitliiga 2. koht

AINEVÕISTLUS

Märten Toompalu - Üleriigiline matemaatikavõistlus „Känguru“ Ekolier vanuserühma 1. koht

Birgit Peterson - Üleriigiline ajaloovõistlus „Mammut“, 1. koht

Roosi Maria Vooglaid - Teadusvõistlus „Rakett juunior“ 2. koht

Herman Nõmm - Teadusvõistlus „Rakett juunior“ 2. koht

Margaret Mäepõld - Teadusvõistlus „Rakett juunior“ 2. koht

Arten Hõövel - Teadusvõistlus „Rakett juunior“ 2. koht

Loviise Hõövel - Teadusvõistlus „Rakett juunior“ 2. koht

Markus Mäepõld - Teadusvõistlus „Rakett juunior“ 2. koht

Marleen Moring - Vabariiklik 3.-4.

klasside kirjandusmäng 2. koht

Iiris Ventsli - Vabariiklik 3.-4. klasside kirjandusmäng 2. koht

Helena Pukk - Vabariiklik 3.-4. klasside kirjandusmäng 2. koht

Lisett Delii Lindeberg - Eesti Kunstikoolide Liidu vabariiklik projekt/konkurss „101 modelli“, Riigikogu näitusele valitud töö autor, Arukate Õpilaste Akadeemia lõppvooru 3. koht

Herman Ventsli - Vabariiklik 3.-4. klasside kirjandusmäng 2. koht, Arukate Õpilaste Akadeemia lõppvooru 3. koht

Laura Lilian Ruusaja - Arukate Õpilaste Akadeemia lõppvooru 3. koht

Kristo Kern - Arukate Õpilaste Akadeemia lõppvooru 3. koht

KUNST

Rahe Mari Reede - 6. rahvusvaheline graafika triennaal „Homme, päev pärast homset“, 13.-14. aastaste noorte kategoorias 1. koht

Säde Erm - Vabariiklik joonistusvõistlus „Mina ja meri“ peaauhinna laureaat

Triine-Liis Alt - Vabariiklik kujutava kunsti konkurss „Oma Silmaga“ 14.-18. aastaste vanuserühmas 3. koht

Roxanne Sõelsep - Eesti Kunstikoolide Liidu vabariiklik projekt/konkurss „101 modelli“, Riigikogu näitusele valitud töö autor, eripreemia laureaat

Leenu Säde Koppelmann - Eesti Kunstikoolide Liidu vabariiklik projekt/konkurss „101 modelli“, Riigikogu näitusele valitud töö autor, eripreemia laureaat

MUUSIKA

Toom Tammsaar - Loode-Eesti re-

gioonide akordioni konkursi 2. vanuserühma 1. koht

Siim Urb - Loode-Eesti regioonide akordioni konkursi 1. vanuserühma 2. koht

Miikael Nõlvak - Konkurss Raplamaa Noor Muusik, keskmine vanuserühm, trompeti mängus 1. koht

Maarja Vahi - Konkurss Raplamaa Noor Muusik, keskmine vanuserühm, flöödi mängus 3. koht

Andreas Flensburg Lend - Eesti Muusikakoolide Liidu konkurss „Parim noor instrumentalist 2025“, vabariiklik voor trompetiõpilastele, 1. vanuserühm, 3. koht

Johannes Mikson - Eesti Muusikakoolide Liidu konkurss „Parim noor instrumentalist 2025“, vabariiklik voor trompetiõpilastele, 1. vanuserühm, 2. koht

Oskar Neppi - Eesti Noorte Metsasarvamängijate konkurss, 3. koht

Miikael Nõlvak - Eesti Muusikakoolide Liidu konkurss „Parim noor instrumentalist 2025“ trompetite ja madalate vaskpillide vabariiklik finaaloor 2. vanuserühmas 3. koht

Thom Kivioja - Eesti Muusikakoolide Liidu konkurss „Parim noor instrumentalist 2025“ trompetite ja madalate vaskpillide vabariiklik finaaloor 1. vanuserühmas 2. koht

Melinda Velbaum - Eesti Muusikakoolide Liidu konkurss „Parim noor instrumentalist 2025“ trompetite ja madalate vaskpillide vabariiklik finaaloor 3. vanuserühmas 3. koht

Helena Lest - Eesti Muusikakoolide Liidu konkurss „Parim noor instrumentalist 2025“ trompetite ja madalate vaskpillide vabariiklik finaaloor 4. vanuserühmas 3. koht

Ema ja tütar ühisel fitnessiteekonnal: kui silmad säravad, tulevad ka tulemused

On inimesi, kelle jaoks sport on hobi, ja neid, kelle jaoks saab sellest elu loomulik osa. Just selliseks on fitness kujunenud **Elina Ilumetsale** ja tema tütrele **Riannale**, kelle ühine teekond võistlusmaailmas on õpetanud distsipliini, kannatlikkust ja eneseületust ning loonud nende vahele veelgi tugevama sideme.

Kuigi täna võib neid näha võistluslavadel enesekindlalt säramas, sai kõik alguse üsna lihtsast ja siirast lapsepõlvunistusest.

Väike tüdruk suure unistusega

Rianna oli vaid kolmeaastane, kui ta hakkas emaga treeningutel kaasas käima ja rääkima, et tahab kunagi samuti võistleva hakata. Alguses tundus see pigem armsa lapseliku mõtte, kuid ema märkas kiiresti, et tütre huvi ei kadunud.

„Rianna on praegu seitsmeaastane ning juba umbes kolmeaastaselt käis ta minuga kaasas ja ütles pidevalt, et tahab ka kunagi võistleva hakata. Tol hetkel tundus ta veel nii pisike, kuid huvi ja sära tema silmades olid kogu aeg olemas,“ meenutab ema.

Aastatega muutus huvi järjest teadlikumaks ning vheaastaselt alustas Rianna treeninguid Vaherite tsirkuskoolis. Just seal hakkasid kiiresti arenema tema koordineerimine, julgus ja lavaline enesekindlus.

Täna on sport mõlema elu loomulik osa ning kevadine võistlushooaeg kujunes neile eriti tihedaks ja emotsionaalseks. Mõlemad osalesid mitmel võistlusel ning valmistusid pikalt selleks, et minna lavale oma parimas vormis.

Ala, mis paneb silmad särama

Just sisemine motivatsioon on aidanud neil püsida järjepidevana ka keerulisematel hetkedel. Kui inimene teeb midagi, mis talle päriselt meeldib, muutub kogu protsess loomulikuks ning tulemused tulevad koos pühendumisega.

Fitness on õpetanud neile palju väärtusi, mida kasutatakse igapäevaelus väljaspool saali ja võistluslava. „Fitness

ja sport õpetavad väga palju – distsipliini, kannatlikkust, ajaplaneerimist, eneseuskust ja enesekindlust,“ räägib Elina.

Need omadused aitavad toime tulla nii pingeliste perioodide, töö, pereelu kui ka isikliku arenguga. Sport on andnud neile oskuse seada eesmärgid ja liikuda nende poole järjepidevalt, isegi siis, kui motivatsioon ei ole iga päev sama tugev.

Fitness ja sport õpetavad väga palju – distsipliini, kannatlikkust, ajaplaneerimist, eneseuskust ja enesekindlust.

Suur töö, mida publik sageli ei näe

Võistluslavale jõudmine tähendab tegelikult palju, selle taga on kuudepikkune töö, rutiin ja enesedistsipliin.

Ema päevad sisaldavad täpset toitumist, jõusaalitreeninguid, poseerimisharjutusi, taastumist, venitust, massaaže ning väga teadlikku ajaplaneerimist. Ta rõhutab, et fitness on ala, kus olulist rolli mängib ka toetav meeskond. „Selle ala taga on tegelikult väga suur töö ja toetav meeskond,“ rõhutab Elina.

Ka Rianna päevad on täidetud treeningute ja harjutamisega. Kuna suur osa ettevalmistusest toimub kodus, veedavad nad väga palju aega koos treenides ja üksteist motiveerides.

Edukas kevadhooaeg Eestis ja välismaal

Kevadine võistlushooaeg tõi mõlemale hulgaliselt emotsioone, pinget ja rõõmuhetki.

Rianna osales Eesti Kultuurismi ja Fitnessi Liidu võistlustel Go Fit Cupil ning lõpetas hooaja Baltic Cupiga. Viimasele pääsemine selgus vaid kaks

päeva enne võistlust, kuid vaatamata kiirele ettevalmistusele otsustasid nad siiski minna. See otsus tasus end ära – mõlemalt võistluselt tuli Riannale esikoht.

Ema jaoks oli käesolev aasta samuti märgilise tähendusega, sest esimest korda võistles ta välismaal. Rootsis

Malmö linnas toimunud võistlus kujunes väga eriliseks kogemuseks.

„See oli väga eriline ja meeldejäädav kogemus,“ lisab Elina. Esimesel välisvõistlusel saavutas ta naiste kategoorias neljanda koha. Lisaks tuli Eesti Kultuurismi ja Fitnessi karikavõistlustel viies koht.

Kõige olulisemaks võistluseks kujunes aga Riias toimunud mainekas Riga Pearl, kus ta esindas Eestit Wellness kategoorias ning saavutas kolmanda koha. Fit Model kategoorias lisandus sellele neljas koht.

Ema ja tütre eriline side

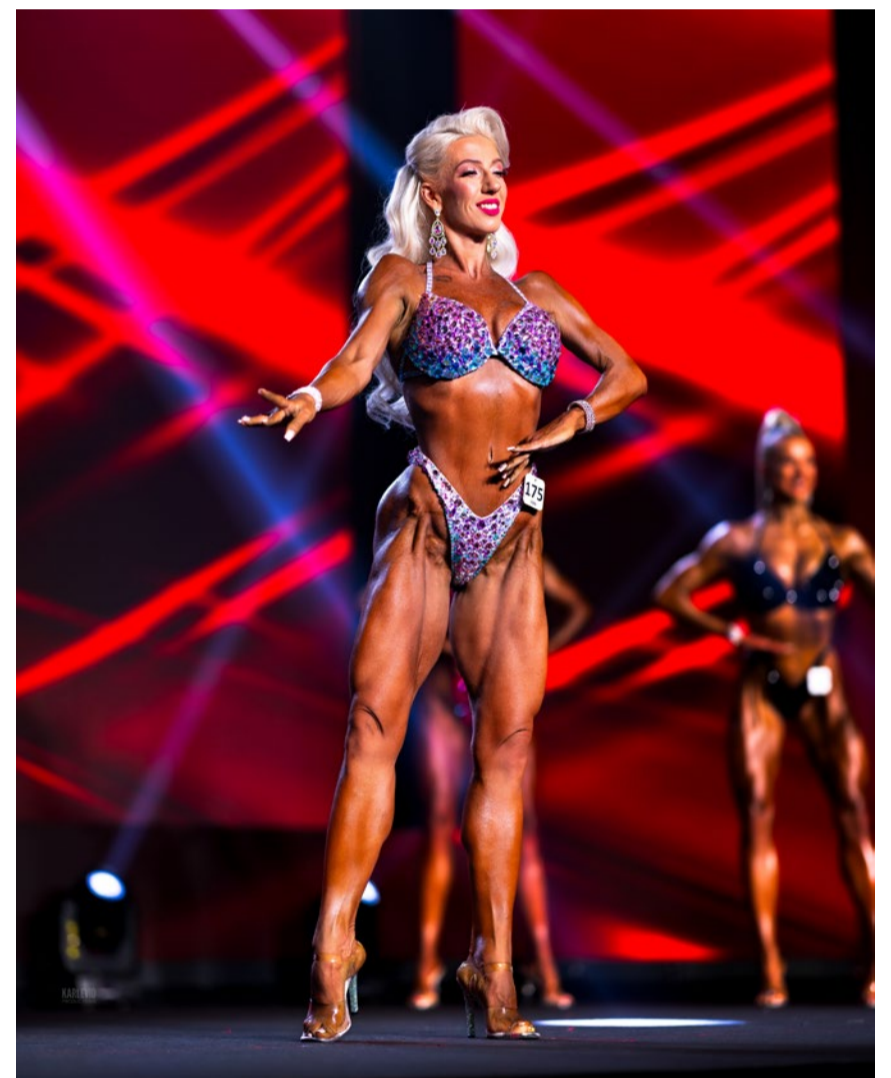
Kuigi ema ja tütar veedavad niigi palju aega koos, on ühised eesmärgid nende sidet veelgi tugevdanud. Koos treenimine, võistlusteks valmistumine ja üksteise toetamine on loonud nende vahele erilise usalduse ja mõistmise. Elina sõnul on kõige inspireerivam näha, kui palju Rianna seda ala päriselt naudib.

„Ma arvan, et mina olen üks tema suuremaid fänne ning kaasaelajaid,“ nendib Elina. Just lapse siiras rõõm ja motivatsioon annavad jõudu ka emale endale edasi liikuda ja uusi eesmärgid seada.

Rasked hetked õpetavad kõige rohkem

Nagu iga spordiala puhul, tuleb ette ka keerulisemaid päevi. Mõnikord on väsimus suurem, mõnikord kaob motivatsioon või tundub eesmärk kaugel.

Nende sõnul on aga just sellised hetked need, mis kasvavad

tugevat iseloomu ja õpetavad järjepidevust. „Kõik päevad ei ole ühesugused, kuid kui miski väga meeldib, siis sa lihtsalt teed kogu aeg, mida on vaja,“ avab Elina

Olulist rolli mängib omavaheline toetus. Eriti laste puhul peab olema palju julgustamist ja rääkimist, et säilitada rõõm ja enesekindlus. „Iga kord, kui Rianna võistleva läheb, on näha, kui väga ta naudib seda, mida teeb – ja see motiveerib ka mind,“ jagab naine.

Toetav pere ja kogukond

Nende tegemistele elavad aktiivselt kaasa nii pere, sõbrad kui ka kogukond. Toetus on fitnessimaailmas väga oluline, sest võistlusperioodid nõuavad palju aega, energiat ja pühendumist. „Meil on väga toetav pere ning see on selle ala juures hästi oluline,“ räägib Elina.

Paljusid inimesi inspireerib just see, kuidas ema ja tütar koos tegutsesid ning üksteist motiveerivad. See näitab, et sport võib olla midagi palju enam kui individuaalne eesmärk – see võib olla ühine kirg, mis ühendab tervet perekonda.

Väärtused, mis jäävad kogu eluks

Fitness on õpetanud neile, et tõelised tulemused sünnivad ajaga. Kiireid lahendusi ei ole ning edu taga seisab järjepidev töö. „Kõige olulisemad märksõnad on kindlasti järjepidevus, kannatlikkus ja arusaam, et tulemused ei tule üleöö,“ loetleb Elina.

Lisaks sportlikele saavutustele on nad õppinud rohkem väärtustama tervist, tasakaalu, perega koos veedetud aega ja väikeseid hetki igapäevaelus.

Uued eesmärgid juba ootavad

Kuigi edukas kevadhooaeg on seljataga, ei ole nende ühine teekond kaugeltki lõppenud. Sügisel ootab ees uus võistlushooaeg nii Eestis kui ka välismaal.

Lisaks tuli Elinale hiljuti ka ootamatu ja põnev väljakutse – ta valiti Missis Estonia finalistiks.

Üks on aga kindel – olenemata sellest, kas tegemist on fitnessilava või iludusvõistlusega, liiguvad nad edasi sama põhimõtte järgi: teha seda, mis päriselt silmad särama paneb.

Rapla KK/Kohila SK valitses koduväljakul – Mugav Küte Cup 2026 võidukarikas jäi Kohilasse

22.–24. mail Kohilas peetud Mugav Küte Cup 2026 pakkus nädalavahetuse jagu emotsioone, tempokat noortekorvpalli ja tõelist võitlusvaimu. Kõige säravamalt lõpetas turniiri kodumeeskond Rapla KK/Kohila SK, kes krooniti turniiri võitjaks pärast võimsat esitust ja pingelist konkurentsi.

Rapla KK/Kohila SK kogus turniiritabelis 9 punkti ning kuigi sama punktisummani jõudis ka BC Kalev Cramo/KK Sokud, otsustasid esikoha saatuse omavahelised kohtumised – seekord jäi peale Kohila meeskonna tugevam närv ja ühtsem mängupilt.

Turniiri jooksul näitas kodumeeskond

suurepäraseid energiat nii kaitses kui rünnakul ning publiku maruline toetus andis igaks mänguks lisajõudu. Kohila spordisaalis valitses tõeline korvpallipeo atmosfäär, kus kaasa elasid nii lapsevanemad, sõbrad kui ka kohalikud korvpallisõbrad.

Turniiri lõppjärjestus:

1. Rapla KK/Kohila SK – 9 punkti
2. BC Kalev Cramo/KK Sokud – 9 punkti
3. Rae SK/Kiili SK – 8 punkti
4. Pärnu SK – 8 punkti
5. Talsi SK – 6 punkti
6. BC Mulgi – 5 punkti

Turniir tõi Kohilasse tugevad noortetiimid nii Eestist kui Lätist ning pakkus

hulgaliselt tasavägiseid ja emotsionaalseid kohtumisi. Sellised turniirid annavad noortele väärtusliku mängukogemuse ning kasvatavad ühtekuuluvust kogu korvpalli kogukonnas.

Suured tänud turniiri toetajatele ja abilistele: Mugav [Kyte.ee](https://kyte.ee), Kohila vald, Kohila Spordikeskus, Vičiunai Group, Magus Kõrsik - Hellar & Pojad, Tarmo Sikk, Henno Meidla ja Sven Kaldre.

Eriline kummardus kuulub lapsevanematele ja publikule, kelle energia ning toetus muutsid kogu nädalavahetuse tõeliseks korvpallipeoks!

Jüri Pritšin

1. koht

2. koht

3. koht

Gregor Rungi Euroopa ühte parimasse Spordiakadeemiasse

Ülimalt hea meel on teatada, et meie klubi ning treener Kaur Heinaru kasvandik Gregor Rungi liitub Saksamaa klubiga Ratiopharm Ulm, mille noortesüsteemi peetakse üheks Euroopa parimaks korvpalliakadeemiaks.

See on oluline samm Gregori korvpalluriteekonnal.

Soovime Gregorile palju edu, sihikindlust ja kordaminekuid uues keskkonnas!

Rait-Riivo Laane Eesti meister!

Rait-Riivo Laane, kes alustas oma korvpalliteed Kohilas, krooniti koos Tartu Ülikool Maks & Moorits-ga Eesti meistriks pärast pingelist finaalseeriat BC Kalev/Cramo vastu. Otsustav viies finaalmäng peeti 29. mail Tartus ning sellega pandi punkt ühele

hooaja suurimale korvpalliloole Eestis.

Kohila korvpallisõprade jaoks teeb selle tiitli eriti eriliseks just Laane edu – oma kodukohast sircunud mängija jõudis Eesti korvpalli tippu. Sellised lood näitavad hästi, kui oluline on kohalike klubide ja tree-

nerite töö mängijate arengus.

Palju õnne nii Rait-Riivo Laanele, Tartu meeskonnale kui ka kõigile nende toetajatele!

Jüri Pritšin

Õnnitleme juuni sünnipäevalapsi!

94 ELVI-LISETTE SAMUEL	78 ARVI KASELAAN
89 LAINE JAKOBSON	78 ENE LIIRA
89 ELSA VEENSALU	78 LIIVI TIITUS
88 HILVI RIIPULK	78 KALJU RAUD
88 NAADI TALIMAA	77 VIKTOR RÜNTJU
88 MARE PÄITS	77 RIINA TAMBERG
87 ELVI SULLAKATKO	77 ERMO VIPP
86 VAIKE PAEKIVI	77 VELLO AAVIK
86 TIJU VEESAAR	76 MEELI ROOTS
85 TIJA SARAPUU	76 SVETLANA ERMANN
83 SALME SINIMERI	76 SIRJE KAHA
81 VAIKE NIPPMMANN	76 RITA TORI
81 TIIT LAANSOO	76 SILVI ENDEN
81 REET MÄGGI	76 REET REINOK
81 ÜLLE PAENURK	76 TAIVO KUHI
81 ANATOLI KOSTIN	76 ÜLEV MALM
81 LIIDIA KRISTMAA	76 GUIDO PALJAK
81 HENRIETTA LVOVA	75 NINA KANEVA
80 REIN KUUSK	75 OLEKSANDR RYTIK
79 EINO POROSON	75 LEONID GUSEV
79 VALENTINA KRUTOGOLOVA	75 MARJE MILLER
79 HELLE KIVI	75 EHA VOLKOV
79 TIJU KARP	75 ANJA SERDJUKOVA
79 REIN KAHL	

Õnnitleme noorimaid vallakodanikke

HARDI TALI
KEN-MARTIN TALU

ADRIAN ŠIDLAUSKAS
VIOLETTA PIGAZZINI

Meie hulgast on lahkunud

TIIT EHA
JAREK RULJAND
VALENTINA MAMONTOVA
GUNNAR KRAIS

EELK HAGERI LAMBERTUSE KOGUDUSE TEATED:

12.–14. juuni

Koguduse perelaager Nuutsaku puhkekeskuses

Pühapäev, 14. juuni

12.00 Jumalateenistus, armulaud

Pühapäev, 21. juuni

10.30 Vennastekoguduse tund kirikus

12.00 Jumalateenistus, armulaud

Teisipäev, 23. juuni: võidupüha

12.00 Kontsert-jumalateenistus. Tromboonil mängib Ervin Aigro, oreil organist Mai Mänd.

Pühapäev, 28. juuni: Hageri surnuaiapäeva

12.00 Jumalateenistus Hageri surnuaial. Laulab kammerkoor Lambertus, mängib koguduse pasunakoos. Mälestamised.

Pühapäev, 5. juuli

12.00 Jumalateenistus, armulaud

Esmaspäev, 6. juuli. Rapla Kirikumuusikafestivali kontsert Hageris

19.00 Kontsert kirikus: Andreas Lend tšellol ja Allan Jakobi akordionil. Piletid Piletilevist.

Pühapäev, 12. juuli

12.00 Jumalateenistus, armulaud

Jumalateenistused Hageri kirikus igal pühapäeval kell 12.00.

Täpsem info koguduse kodulehel <https://hageri.eelk.ee/>.

Kuulutused

Kui salongi minek on keeruline või jääb liialt kaugele, siis pakun teenust teie kodus: Klassikaline pediküür 1h 40 €. Lakiga pediküür 42 €. Tiia, tel 56603121.

Ostan autosid, seisukord ei ole oluline. Tel 553 1989.

Ohtlike puude langetamine. Tel 5663 2968.

Katuste ja fassaadide pesemine ja värvimine. Tel 501 0834.

Teeme aiad, garaažid ja keldrid puhtaks. Viin tasuta ära teie vanametalli, mis on kodus teile jalgu jäänud. Näiteks elektripliidid, elektrimootorid, pesumasinad, vanad kaablid, akud ja kõik muu, mis on metallist. Ka väikesed kogused, helista tel 5621 1762.

TULGE OSTMA JA KAUPLEMA !

KOHILA KESKSUVE LAAT

12. juulil kl 9-15

KOHILA RD 7J PLATSIL

omatoodang/toidukaubad/käsitöö/
tööstuskaubad/aiakaubad

Leia meid @laadakorraldus

Info ja registreerimine
5173664, laadakorraldus@gmail.com

TULGE OSTMA JA KAUPLEMA !

KOHILA JAANIKUU LAAT

14. juunil kl 9-15

KOHILA RD 7J PLATSIL

talukaubad/omatoodang/toidukaubad/käsitöö/
tööstuskaubad/aiakaubad/vanavara

Info ja registreerimine
5173664, laadakorraldus@gmail.com

Viimsele teele lahkus meie kandi vaikne sõbralik mees,
hea isa, vanaisa ja abikaasa

GUNNAR KRAIS

Südamlik kaastunne perele ja kõigile lähedastele.

Kodukandi tuttavad siit ja kaugemalt

Südamlik kaastunne Valjale lastega abikaasa ja isa

TIIT EHA

lahkumise puhul.

Ene, Lea, Ene, Maimu ja Villem

Sa jäid vaikseks,
läksid tasa ära,
mälestused Sinust
jäävad meiega...

Südamlik kaastunne lähedastele

INDREK KANDI

lahkumise puhul.

Kohila Hoovide Teatri pere

KATUSTE PESU JA VÄRVIMINE

✓ Hooldus nii kivi-, plekk- kui eterniitkatustele

✓ Katus säilib kauem ja maja saab värske välisilme

Küsi hinnapakumist!

☎ 5550 9476

✉ info@katusehooldus.ee

🌐 katusehooldus.ee

Lastelaager

13. juuni
Kogunemine kell 10.30 Hageri Vennastekoguduse palvemaja hoovis.
Õõbimine toimub Hageri Rahvamaja ruumides, kaasa võtta oma magamisvahendid (madrats ja voodiriided)
Registreerimine

Rahvusvaheline illustratsiooninäitus

"Libarebane. Rebase volu"

Kohila raamatukogu lasteosakonnas

12.05 - 4.09.

2026

LAAGRI KÜTTELADU

SOOJUS, MILLELE SAAD LOOTA!

PELLET
Tõhus, puhas ja keskkonnasõbralik kütus

BRIKETT
Pika põlemisega, stabiilne ja ökonoomne

TASUTA TRANSPORT

+372 504 0304

info@kytame.com

www.kytame.com

Nägemise kontrolli buss taas Kohilas 30.06

Nägemiskontroll 20 €

Prillitellijale nägemise kontroll TASUTA

prilliraamid alates 35€

Silmarõhu mõõtmine 5 €, aega selleks broneerima ei pea
Müügil ka kinkekaardid alates 20€, hea praktiline kingitus

Tervisekeskuse parkla
kellaeg 10:30 – 17:30

Broneeri oma aeg varakult: mobileoptica.ee/broneeri-aeg/
info@mobileoptica.ee +372 5837 4334

MAHTRA METSAMAJAND 60

01.08.2026

11.45 Kogunemine Sutlema lasteaia "Linnupesa" ees.

Ringkäik, kalmistu ja näituse külastus

15.00 Hageri rahvamaja saalis metsalooline konverents

17.30 Ansambel

Täpsem kava lisamisel

Ürituse toetajad:

Anna oma osalemisest teada: kadri.rutmann@kohila.ee, 5230170, fb Hageri muuseum

Avaldame sügavat kaastunnet Inge Kalmile
armsa elukaaslase

VELLO KULLAMÄE

surma puhul.

Kohila Gümnaasiumi koolipere

Siiras kaastunne Valjale ja lähedastele

TIIT EHA

kaotuse puhul.

Eha, Elvi ja Aare

Mõtleme tänus ja leinas

INDREK KANDILE

(18.05.1970 – 25.05.2026)

Tunneme südamest kaasa lähedastele.

"Oma rahu ma annan teile." Jh 14:27

Kohila Baptistikogudus

Avaldame kaastunnet lähedastele

ENDEL POKKI

surma puhul.

Turu ja Männiku tänava naabrid